

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

ചതുർത്ഥ കാണ്ടേ

ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാന്ധം 3

4.4 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ -

പഞ്ചമചിതിശേഷനിരൂപണം.....3

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

4 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ ചതുർത്ഥം കാണ്ഡം

4.4 ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ -

പഞ്ചമചിതിശേഷനിരൂപണം

4.4.1.1

രശ്മിരസി ക്ഷയാ യ ത്വാ ക്ഷയം ജിന്വ പ്രേതിരസി ധർമായ
ത്വാ ധർമ്മം ജിന്വാന്നിതിരസി ദിവേ ത്വാ ദിവം ജിന്വ
സന്ധിരസ്യന്തരിക്ഷായ ത്വാന്തരിക്ഷം ജിന്വ പ്രതിധിരസി
പൃഥിവൈ ത്വാ പൃഥിവീം ജിന്വ വിഷ്വന്ദോസി വൃഷ്ടയൈ
ത്വാ വൃഷ്ടിം ജിന്വ പ്രവാസ്യഹേ ത്വാഹർ ജിന്വാന്യ
വാസി രാത്രിയൈ ത്വാ രാത്രിം ജിന്വാ ശിഗസി - [] 1

4.4.1.1 - Padam

രശ്മിഃ | അസി | ക്ഷയാ യ | ത്വാ | ക്ഷയം | ജിന്വ |
പ്രേതിരിതി പ്ര - ഇതിഃ | അസി | ധർമായ | ത്വാ | ധർമ്മം |
ജിന്വ | അന്നിതിരിത്യനു - ഇതിഃ | അസി | ദിവേ | ത്വാ |

ദിവം | ജിന | സന്ധിരിതി സം - ധിഃ | അസി |
 അന്തരിക്ഷായ | ത്വാ | അന്തരിക്ഷം | ജിന | പ്രതിധിരിതി
 പ്രതി-ധിഃ | അസി | പൃഥിവൈ | ത്വാ | പൃഥിവീം | ജിന |
 വിഷ്ണുഃ ഇതി വി - സ്തംഭഃ | അസി | വൃഷ്ട്യൈ | ത്വാ |
 വൃഷ്ടീം | ജിന | പ്രവേതി പ്ര-വാ | അസി | അഹേ | ത്വാ |
 അഹഃ | ജിന | അനുവേത്യനു-വാ | അസി | രാത്രിയൈ |
 ത്വാ | രാത്രിം | ജിന | ഉശിക് | അസി | 1 (50)

4.4.1.2

വസുഭ്യസ്താ വസുഞ്ജിന പ്രകേതോസി രുദ്രേഭ്യസ്താ
 രുദ്രാഞ്ജിന സുഭീതിരസ്യാദിത്യേഭ്യസ്താ ഷഭിത്യാ-
 ണ്ജിനൗജോസി പിതൃഭ്യസ്താ പിതൃജ്ഞിന തന്തുരസി
 പ്രജാഭ്യസ്താ പ്രജാ ജിന പൃതനാഷാഡസി പശുഭ്യസ്താ
 പശുഞ്ജിന രേവദസ്യോഷധീഭ്യ-സ്താഷധീർ
 ജിനാദിജിദസി യുക്തഗ്രാവേന്ദ്രായ ത്വേന്ദ്രം
 ജിനാധിപതിരസി പ്രാണായ - [] 2

4.4.1.2 - Padam

വസുഭ്യ ഇതി വസു - ഭ്യഃ | ത്വാ | വസുൻ | ജിന |
 പ്രകേത ഇതി പ്ര - കേതഃ | അസി | രുദ്രേഭ്യഃ | ത്വാ |

രുദ്രാൻ | ജിന്വ | സുദീതിരിതി സു-ദീതിഃ | അസി |
 ആദിത്യേഭ്യഃ | ത്വാ | ആദിത്യാൻ | ജിന്വ | ഓജഃ | അസി |
 പിത്യഭ്യ ഇതി പിത്യ-ഭ്യഃ | ത്വാ | പിതൃജൻ | ജിന്വ | തന്തുഃ |
 അസി | പ്രജാഭ്യ ഇതി പ്ര - ജാഭ്യഃ | ത്വാ | പ്രജാ ഇതി
 പ്ര - ജാഃ | ജിന്വ | പൃതനാഷാട് | അസി | പശുഭ്യ ഇതി
 പശു - ഭ്യഃ | ത്വാ | പശൂൻ | ജിന്വ | രേവത് | അസി |
 ഓഷധീഭ്യ ഇത്യോഷധി - ഭ്യഃ | ത്വാ | ഓഷധീഃ | ജിന്വ |
 അഭിജിദിത്യഭി - ജിത് | അസി | യുക്തഗ്രാവേതി
 യുക്ത - ഗ്രാവാ | ഇന്ദ്രായ | ത്വാ | ഇന്ദ്രം | ജിന്വ |
 അധിപതിരിത്യധി - പതിഃ | അസി |
 പ്രാണായേതി പ്ര - അനായ | **2 (50)**

4.4.1.3

ത്വാ പ്രാണം ജിന്വ യന്താഽസ്യപാനായ ത്വാഽപാനം ജിന്വ
 സപ്ത സർവ്വോഽസി ചക്ഷുഷേ ത്വാ ചക്ഷുർജിന്വ വയോധാ
 അസി ശ്വാത്രായ ത്വാ ശ്വാത്രം ജിന്വ ത്രിവൃദസി
 പ്രവൃദസി സംവൃദസി വിവൃദസി സപ്തരോഹോഽസി
 നീരോഹോഽസി പ്രരോഹോഽസ്യനുരോഹോഽസി
 വസുകോഽസി വേഷശ്ശിരസി വസ്യഷ്ഠിരസി | **3**

4.4.1.3 - Padam

ത്വാ | പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | ജിന്വ | യന്താ | അസി |
 അപാനായേത്യപ-അനായ | ത്വാ | അപാനമിത്യപ-അനം |
 ജിന്വ | സപ്തസർപ ഇതി സം-സർപഃ | അസി | ചക്ഷുഷേ |
 ത്വാ | ചക്ഷുഃ | ജിന്വ | വയോധാ ഇതി വയോ - ധാഃ |
 അസി | ശ്ലോത്രായ | ത്വാ | ശ്ലോത്രം | ജിന്വ | ത്രിവൃദിതി
 ത്രി - വൃത് | അസി | പ്രവൃദിതി പ്ര - വൃത് | അസി |
 സംവൃദിതി സം - വൃത് | അസി | വിവൃദിതി വി-വൃത് |
 അസി | സപ്തരോഹഃ ഇതി സം-രോഹഃ | അസി |
 നീരോഹ ഇതി നിഃ - രോഹഃ | അസി | പ്രരോഹ ഇതി
 പ്ര - രോഹഃ | അസി | അനുരോഹ ഇത്യനു - രോഹഃ |
 അസി | വസുകഃ | അസി | വേഷശ്രിരിതി വേഷ - ശ്രിഃ |
 അസി | വസ്യഷ്ടിഃ | അസി | 3 (43)

(ഉശിഗ്സി - പ്രാണായ - ത്രിചത്വാരീശ്ശ) (A1)

4.4.2.1

രാജന്യസി പ്രാചീ ദിഗ്വസവസ്തേ ദേവാ അധിപതയോ
 ധ്വനിർ ഹേതീനാം പ്രതിധർതാ ത്രിവൃത് ത്വാ സ്തോമഃ
 പൃഥിവ്യാ ശ്രയത്വാജ്യ-മുക്ഥമവ്യഥയഥ് സ്തദ്നാതു

രഥന്തരഃ സാമ പ്രതിഷ്ഠിത്യ വിരാഡസി ദക്ഷിണാ
 ദിഗ്രുദ്രാസ്തേ ദേവാ അധിപതയ ഇന്ദ്രോ ഹേതീനാം
 പ്രതിധർതാ പഞ്ചദശസ്താ സ്തോമഃ പൃഥിവ്യാ ശ്രയതു
 പ്ര-ഉഗ്മുക്ഥമവ്യഥയത് സ്തദ്നാതു ബൃഹത് സാമ
 പ്രതിഷ്ഠിത്യ സമ്രാഡസി പ്രാതീചീ ദി- [] 4

4.4.2.1 - Padam

രാജ്ഞീ । അസി । പ്രാചീ । ദിക് । വസവഃ । തേ । ദേവാഃ ।
 അധിപതയ ഇത്യധി - പതയഃ । അഗ്നിഃ । ഹേതീനാം ।
 പ്രതിധർതേതി പ്രതി - ധർതാ । ത്രിവൃദിതി ത്രി - വൃത് ।
 ത്വാ । സ്തോമഃ । പൃഥിവ്യാം । ശ്രയതു । ആജ്യം । ഉക്ഥം ।
 അവ്യഥയത് । സ്തദ്നാതു । രഥന്തരമിതി രഥം - തരം ।
 സാമ । പ്രതിഷ്ഠിത്വാ ഇതി പ്രതി - സ്ഥിത്യേ ।
 വിരാഡിതി വി - രാട് । അസി । ദക്ഷിണാ । ദിക് । രുദ്രാഃ ।
 തേ । ദേവാഃ । അധിപതയ ഇത്യധി - പതയഃ । ഇന്ദ്രഃ ।
 ഹേതീനാം । പ്രതിധർതേതി പ്രതി - ധർതാ । പഞ്ചദശ
 ഇതി പഞ്ച - ദശഃ । ത്വാ । സ്തോമഃ । പൃഥിവ്യാം । ശ്രയതു ।
 പ്ര ഉഗ്മം । ഉക്ഥം । അവ്യഥയത് । സ്തദ്നാതു । ബൃഹത് ।

സാമ॑ । പ്രതി॑ഷ്ഠി॒ത്യാ ഇ॒തി പ്ര॒തി - സ്ഥി॑ത്യേ॒ ।
 സ॒മ്രാ॒ധി॒തി॒ സം - രാട്॑ । അ॒സി । പ്ര॒തീ॒ചീ॑ । ദിക്॑ । 4 (50)

4.4.2.2

-ഗാദി॒ത്യാസ്മേ॑ ദേ॒വാ അ॒ധി॑പ॒തയഃ॑ സോ॒മോ ഹേ॒തീ॒നാം
 പ്ര॒തി॒ധർ॒താ സ॒പ്ത॒ദശ॒സ്താ സ്തോ॑മഃ॒ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ ശ്ര॑യ॒തു
 മ॒രു॒ത്വ॒തീയ॑-മു॒ക്ത॒മ॒വ്യ॒ഥ॒യ॒ത് സ്തദ്ദ॑നാ॒തു വൈ॒രൂ॒പ॒യ് സാമ॑
 പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത്യേ സ്വ॒രാ॒ധ॒സ്യുദീ॑ചീ॒ ദി॒ഗ്വി॒ശ്വേ॒ തേ ദേ॒വാ
 അ॒ധി॑പ॒തയോ॑ വ॒രു॒ണോ ഹേ॒തീ॒നാം പ്ര॒തി॒ധർ॒തൈ ക॒വി॒യ്
 ശ॒സ്താ സ്തോ॑മഃ॒ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ ശ്ര॑യ॒തു നി॒ഷ്ക്ല॑വ॒ല്യ-
 മു॒ക്ത॒മ॒വ്യ॒ഥ॒യ॒ത് സ്തദ്ദ॑നാ॒തു വൈ॒രാ॒ജ॒യ് സാമ॑ പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത്യാ
 അ॒ധി॑പ॒ത്യസി॒ ബൃ॒ഹ॒തീ॒ ദി॒ങ്മ॒രു॒ത്സ്മേ॑ ദേ॒വാ
 അ॒ധി॑പ॒തയോ॑ - [] 5

4.4.2.2 - Padam

ആദി॒ത്യാഃ । തേ॒ । ദേ॒വാഃ । അ॒ധി॑പ॒തയ ഇ॒ത്യധി॑ - പ॒തയഃ॑ ।
 സോ॒മഃ । ഹേ॒തീ॒നാം । പ്ര॒തി॒ധർ॒തേതി॑ പ്ര॒തി - ധർ॒താ ।
 സ॒പ്ത॒ദശ ഇ॒തി സ॒പ്ത - ദശഃ॑ । ത്വാ॒ । സ്തോ॑മഃ । പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാം ।
 ശ്ര॑യ॒തു । മ॒രു॒ത്വ॒തീയ॑ം । ഉ॒ക്ത॑മം । അ॒വ്യ॒ഥ॒യ॒ത് ।

സ്തൂ॑ദ്നാ॒തു । വൈ॒രു॒പം । സാ॒മ । പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത്യാ ഇ॒തി
 പ്ര॒തി - സ്ഥി॑ത്യേ । സ്വ॒രാ॒ധി॒തി സ്വ - രാ॑ട് । അ॒സി ।
 ഉ॒ദീ॒ചീ । ദി॒ക് । വി॒ശ്വേ॑ । തേ । ദേ॒വാഃ । അ॒ധി॒പ॒തയ॑
 ഇ॒ത്യധി॑ - പ॒തയഃ॑ । വരു॑ണഃ । ഹേ॒തീ॒നാം । പ്ര॒തി॒ധർ॒തേതി॑
 പ്ര॒തി - ധർ॑താ । ഏ॒ക॒വി॒ച്ഛഃ॑ ഇ॒ത്യേ॒ക - വി॒ച്ഛഃ॑ । ത്വാ ।
 സ്തോ॑മഃ । പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാം । ശ്ര॒യ॒തു । നി॒ഷ്ഠേ॒വ॒ല്യം । ഉ॒ക്ഥം॑ ।
 അ॒വ്യ॒ഥ॒യത് । സ്തൂ॑ദ്നാ॒തു । വൈ॒രാ॒ജം । സാ॒മ । പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത്യാ
 ഇ॒തി പ്ര॒തി - സ്ഥി॑ത്യേ । അ॒ധി॒പ॒തീ॒ത്യധി॑ - പ॒തീ ।
 അ॒സി । ബൃ॒ഹ॒തീ । ദി॒ക് । മ॒രുതഃ॑ । തേ । ദേ॒വാഃ ।
 അ॒ധി॒പ॒തയ॑ ഇ॒ത്യധി॑ - പ॒തയഃ॑ । 5 (50)

4.4.2.3

ബൃ॒ഹ॒സ്പ॒തിർ ഹേ॒തീ॒നാം പ്ര॒തി॒ധർ॒താ ത്രി॑ണവത്രയസ്ത്വി॒ച്ഛഃ
 ത്വാ സ്തോ॑മഃ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാം ശ്ര॒യ॒താം വൈ॒ശ ദേ॒വാ॒ഗ്നി॒മാരു॑തേ
 ഉ॒ക്ഥേ॑ അ॒വ്യ॒ഥ॒യന്തീ॑ സ്തൂ॑ദ്നീ॒താച്ഛ॑ ശാ॒ക॒വ॒രൈ॒വതേ॑ സാ॒മ॒നീ
 പ്ര॒തി॒ഷ്ഠി॒ത്യാ അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷാ॒യർ॒ഷ॒യ॒സ്താ പ്ര॒ഥ॒മ॒ജാ
 ദേ॒വേ॒ഷു ദി॒വോ॑ മാ॒ത്ര॒യാ വ॒രി॒ണാ പ്ര॒ഥ॒ന്തു വി॒ധർ॒താ

ചായമധിപതിശ്ച തേ ത്വാ സർവേ സംവിദാനാ നാകസ്യ
പൃഷ്ഠേ സുവർഗേ ലോകേ യജമാനം ച സാദയന്തു । 6

4.4.2.3 - Padam

ബൃഹസ്പതിഃ । ഹേതീനാം । പ്രതിധർത്തേതി പ്രതി-ധർതാ ।
ത്രിണവത്രയസ്ത്രിശ്ശാവിതി ത്രിണവ - ത്രയസ്ത്രിശ്ശാ ।
ത്വാ । സ്തോമൗ । പൃഥ്വിവ്യാം । ശ്രയതാം ।
വൈശ്വദേവാഗ്നിമാരുതേ ഇതി വൈശ്വദേവ-അഗ്നിമാരുതേ ।
ഉക്ഥേ ഇതി । അവ്യഥയന്തീ ഇതി । സ്തദ്നീതാം ।
ശാകാരരൈവതേ ഇതി ശാകാര-രൈവതേ । സാമനീ ഇതി ।
പ്രതിഷ്ഠിത്യാ ഇതി പ്രതി - സ്ഥിത്യേ । അന്തരീക്ഷായ ।
ഋഷയഃ । ത്വാ । പ്രഥമജാ ഇതി പ്രഥമ - ജാഃ । ദേവേഷു ।
ദിവഃ । മാത്രയാ । വരിണാ । പ്രഥന്തു । വിധർത്തേതി
വി - ധർതാ । ച । അയം । അധിപതിരിത്യധി - പതിഃ । ച ।
തേ । ത്വാ । സർവേ । സംവിദാനാ ഇതി സം - വിദാനാഃ ।
നാകസ്യ । പൃഷ്ഠേ । സുവർഗേ ഇതി സുവഃ - ഗേ ।
ലോകേ । യജമാനം । ച । സാദയന്തു । 6 (40)

(പ്രതീചീ ദിങ് - മരുതസ്തേ ദേവാ അധിപതയ -
ശ്ചതാരിശ്ശ്ച) (A2)

4.4.3.1

അയം പുരോ ഹരികേശഃ സൂര്യരശ്മിസൂര്യ രഥഗൃഥ്സശ്ച
 രഥഞ്ജാശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ പുഞ്ജികസ്ഥലാ ച
 കൃതസ്ഥലാ ചാഹ്ലരസൗ യാതുധാനാ ഹേതീ രക്ഷാപ്സി
 പ്രഹേതി രയം ദക്ഷിണാ വിശ്വ കർമ്മാ തസ്യ രഥസ്വനശ്ച
 രഥേ-ചിത്രശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ മേനകാ ച
 സഹജന്യാ ചാഹ്ലരസൗ ദങ്ഷ്ഠവഃ പശവോ ഹേതിഃ
 പൗരുഷേയോ വധഃ പ്രഹേതി രയം പശ്വാദ് വിശ്വവൃചാ-
 സൂര്യ രഥ പ്രോതശ്ചാ-സമരഥശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ
 പ്രജോചന്തീ ചാ - [] 7

4.4.3.1 - Padam

അയം । പുരഃ । ഹരികേശ ഇതി ഹരി - കേശഃ ।
 സൂര്യരശ്മിരിതി സൂര്യ - രശ്മിഃ । തസ്യ । രഥഗൃഥ്സ
 ഇതി രഥ - ഗൃഥ്സഃ । ച । രഥഞ്ജാ ഇതി രഥ-ഞ്ജാഃ । ച ।
 സേനാനിഗ്രാമണ്യാവിതി സേനാനി - ഗ്രാമണ്യൗ ।
 പുഞ്ജികസ്ഥലേതി പുഞ്ജിക - സ്ഥലാ । ച ।
 കൃതസ്ഥലേതി കൃത - സ്ഥലാ । ച । അഹ്ലരസൗ ।
 യാതുധാനാ ഇതി യാതു-ധാനാഃ । ഹേതിഃ । രക്ഷാപ്സി ।

പ്രഹേതിരിതി പ്ര - ഹേതിഃ । അയം । ദക്ഷിണാ ।
 വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ - കർമ്മാ । തസ്യ । രഥസ്വന ഇതി
 രഥ - സ്വനഃ । ച । രഥേചിത്ര ഇതി രഥേ - ചിത്രഃ । ച ।
 സേനാനിഗ്രാമണ്യാവിതി സേനാനി - ഗ്രാമണ്യൗ ।
 മേനകാ । ച । സഹജന്യേതി സഹ - ജന്യാ । ച ।
 അഹ്നരസൗ । ദങ്ഷ്ണവഃ । പശവഃ । ഹേതിഃ । പൗരുഷേയഃ ।
 വധഃ । പ്രഹേതിരിതി പ്ര - ഹേതിഃ । അയം । പശ്ചാത് ।
 വിശ്വവൃചാ ഇതി വിശ്വ - വൃചാഃ । തസ്യ । രഥ പ്രോത
 ഇതി രഥ - പ്രോതഃ । ച । അസമരഥ ഇത്യസമ - രഥഃ । ച ।
 സേനാനിഗ്രാമണ്യാവിതി സേനാനി - ഗ്രാമണ്യൗ ।
 പ്രജോചന്തീതി പ്ര - ജോചന്തീ । ച । 7 (50)

4.4.3.2

നൂജോചന്തീ-ചാഹ്നരസൗ സർവാ ഹേതിർ വ്യാഘ്രാഃ
 പ്രഹേതി രയ മുത്തരാഥ് സംയദ്-വസുസ്തസ്യ സേനജിച്ഛ
 സുഷേണശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യൗ വിശ്വാചീ ച
 ഘൃതാചീ ചാഹ്നരസാ വാപോ ഹേതിർ വാതഃ പ്രഹേതി
 രയ-മുപര്യർ വാഗ്വ-സുസ്തസ്യ താർക്ഷ്യ-ശ്ചാരിഷ്ട-
 നേമിശ്ച സേനാനി ഗ്രാമണ്യാ വൂർവശീ ച പൂർവ-

ചി॒ത്തി॒ശ്ചാ-ഏ॒രസൗ॑ വി॒ദ്യു॒ദ്ധേ॒തിർ-വ॒സ്പുർജൻ॑ പ്ര॒ഹേ॒തി
 സ്തേ॒ഭ്യോ നമ॑സ്തേ നോ॑ മൃ॒ധയ॑ന്തു തേ യം - [] 8

4.4.3.2 - Padam

അ॒നു॒ജ്ഞോ॒ച॒ന്തീ॒ത്യനു॑ - ജ്ഞോ॒ച॒ന്തീ॑ । ച । അ॒ഏ॒രസൗ॑ ।
 സ॒ർപാഃ । ഹേ॒തിഃ । വ്യാ॒ഘ്രാഃ । പ്ര॒ഹേ॒തിരി॒തി പ്ര-ഹേ॒തിഃ ।
 അ॒യം । ഉ॒ത്തരാ॒ദിത്യു॑ത് - തരാ॑ത് । സം॒യദ് വ॒സ്പുരി॒തി
 സം॒യത് - വ॒സുഃ । ത॒സ്യ । സേ॒നജി॒ദിതി॑ സേ॒ന - ജി॒ത് ।
 ച । സു॒ഷേണ॑ ഇ॒തി സു॑ - സേ॒നഃ । ച ।
 സേ॒നാനി॒ഗ്രാമ॑ണ്യാവി॒തി സേ॒നാനി॑ - ഗ്രാമ॑ണ്യൗ ।
 വി॒ശ്വാചീ॑ । ച । ഘൃ॒താചീ॑ । ച । അ॒ഏ॒രസൗ॑ । ആ॒പഃ ।
 ഹേ॒തി । വാ॒തഃ । പ്ര॒ഹേ॒തിരി॒തി പ്ര - ഹേ॒തിഃ । അ॒യം ।
 ഉ॒പരി॑ । അ॒ർവാ॒ഗ് വ॒സ്പുരി॒ത്യർവാ॑ക് - വ॒സുഃ । ത॒സ്യ ।
 താ॒ർക്ഷ്യഃ । ച । അ॒രിഷ്ട॑നേ॒മിരി॒ത്യരി॑ഷ്ട - നേ॒മിഃ । ച ।
 സേ॒നാനി॒ഗ്രാമ॑ണ്യാവി॒തി സേ॒നാനി॑ - ഗ്രാമ॑ണ്യൗ ।
 ഉ॒ർവശീ॑ । ച । പൂ॒ർവചി॒ത്തിരി॒തി പൂ॒ർവ - ചി॒ത്തിഃ । ച ।
 അ॒ഏ॒രസൗ॑ । വി॒ദ്യുദി॒തി വി॒ത് - യു॒ത് । ഹേ॒തിഃ ।
 അ॒വ॒സ്പുർജ॑ന്നി॒ത്യവ॑ - സ്പു॒ർജൻ॑ ।

പ്രഹേതിരിതി പ്ര - ഹേതിഃ | തേഭ്യഃ | നമഃ | തേ | നഃ |

മൃഡയന്തു | തേ | യം | **8 (50)**

4.4.3.3

ദിഷ്ടോ യശ്ച നോ ദോഷി തം ഽവോ ജന്ദേ

ദധാമ്യായോസ്ത്വാ സദനേ സാദയാമ്യവതഃ ഛായായാം നമഃ

സമുദ്രായ നമഃ സമുദ്രസ്യ ചക്ഷസേ പരമേഷ്ഠീ ത്വാ

സാദയതു ദിവഃ പൃഷ്ഠേ വൃചസ്വതീം പ്രഥസ്വതീം

വിഭൃമതീം പ്രഭൃമതീം പരിഭൃമതീം ദിവം യച്ഛ ദിവം

ഭൃഹ് ദിവം മാ ഹിഹ്സീർ വിശ്വസ്മൈ പ്രാണായാപനായ

വ്യാനായോദാനായ പ്രതിഷ്ഠായൈ ചരിത്രായ

സൂര്യസ്താഭി പാതു മഹ്യാ സ്വസ്ത്യാ () ഛർദ്ദിഷാ

ശന്തമേന തയാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വാദ്-ധ്രുവാ സീദ |

പ്രോഥമശോ ന യവസേ അവിഷ്യൻ യദാ മഹഃ

സവരണാദ് വൃസ്ഥാത് | ആദസ്യ വാതോ അനു വാതി

ശോചിരധ സ തേ വ്രജനം കൃഷ്ണമസി | **9**

4.4.3.3 - Padam

ദിഷ്ടഃ | യഃ | ച | നഃ | ദോഷി | തം | വഃ | ജന്ദേ | ദധാമി |

ആയോഃ | ത്വാ | സദനേ | സാദയാമി | അവതഃ |

உராயாயாம் | நமഃ | സമുദ്രായ | നമഃ | സമുദ്രസ്യ |
 ചക്ഷസേ | പരമേഷു | ത്വാ | സാദയതു | ദിവഃ | പൃഷ്ഠേ |
 വൃചസ്വതീം | പ്രഥസ്വതീം | വിഭൃമതീമിതി വി - ഭൃമതീം |
 പ്രഭൃമതീമിതി പ്ര-ഭൃமതീം | പരിഭൃമതീമിതി പരി-ഭൃമതീം |
 ദിവം | യച | ദിവം | ദൃച്ഛ | ദിവം | മാ | ഹിച്ഛീഃ |
 വിശ്വസ്മൈ | പ്രാണായേതി പ്ര - അനായ |
 അപാനായേത്യപ - അനായ | വ്യാനായേതി വി-അനായ |
 ഉദാനായേത്യുത് - അനായ | പ്രതിഷ്ഠായാ ഇതി
 പ്രതി - സ്ഥായൈ | ചരിത്രായ | സൂര്യഃ | ത്വാ | അഭിதி |
 പാതു | മഹ്യാ | സ്വസ്ത്യാ () | ചരദിഷാ | ശന്തമേനേതി
 ശം-തമേന | തയാ | ദേവതയാ | അങ്ഗിരസ്വത് | ധ്രുവാ |
 സീദ | പ്രോഥത് | അശഃ | ന | യവസേ | അവിഷ്യന് |
 യദാ | മഹഃ | സംവർണാദിതി സം - വർണാത് |
 വൃസ്ഥാദിതി വി - അസ്ഥാത് | ആത് | അസ്യ | വാതഃ |
 അനിതി | വാതി | ശോചിഃ | അധ | സ | തേ | വ്രജനം |
 കൃഷ്ണം | അസി | 9 (78) (പ്രജോചന്തീ ച - യഃ - സ്വസ്ത്യാ
 - ഷ്ഠാവിച്ഛതിശ്ച) (A3)

4.4.4.1

അഗ്നിർമൂർധാ ദിവഃ കകുത് പതിഃ പൃഥിവ്യാ അയം ।
 അപാച്ഛ് രേതാച്ഛി ജിന്വതി ।
 ത്വാമഗ്നേ പുഷ്കരാദധൃമർവാ നിർമന്മത । മൂർധ്വോ
 വിശ്വസ്യ വാഘതഃ । അയമഗ്നിഃ സഹസ്രിണോ വാജസ്യ
 ശതിനസ്സതിഃ । മൂർധാ കവി രയിണാം । ഭുവോ യജ്ഞസ്യ
 രജസശ്ച നേതാ യത്ര നിയുദ്ഭിഃ സചസേ ശിവാഭിഃ ।
 ദിവി മൂർധാനം ദധിഷേ സുവർഷാം ജിഹ്വാമഗ്നേ ചകൃഷേ
 ഹവ്യവാഹം । അബോധ്യഗ്നിഃ സമിധാ ജനാനാം - [] 10

4.4.4.1 - Padam

അഗ്നിഃ । മൂർധാ । ദിവഃ । കകുത് । പതിഃ । പൃഥിവ്യാഃ ।
 അയം । അപാം । രേതാച്ഛി । ജിന്വതി । ത്വാം । അഗ്നേ ।
 പുഷ്കരാത് । അധീതി । അമർവാ । നിരിതി । അമന്മത ।
 മൂർധ്വഃ । വിശ്വസ്യ । വാഘതഃ । അയം । അഗ്നിഃ ।
 സഹസ്രിണഃ । വാജസ്യ । ശതിനഃ । പതിഃ । മൂർധാ ।
 കവിഃ । രയിണാം । ഭുവഃ । യജ്ഞസ്യ । രജസഃ । ച ।
 നേതാ । യത്ര । നിയുദ്ഭിരിതി നിയുത് - ഭിഃ । സചസേ ।
 ശിവാഭിഃ । ദിവി । മൂർധാനം । ദധിഷേ ।

സുവർഷാമിതി സുവഃ - സാം । ജിഹ്വാം । അഗ്നേ ।
 ചക്യഷേ । ഹവ്യവാഹമിതി ഹവ്യ - വാഹം । അബോധി ।
 അഗ്നിഃ । സമീധേതി സം - ഇധാ । ജനാനാം । 10 (50)

4.4.4.2

പ്രതി യേനുമിവാ യതീമുഷാസം । യഹാ ഇവ പ്രവയാ-
 മുജ്ജിഹാനാഃ പ്ര ഭാനവഃ സിസ്രതേ നാകമച്ഛ ।
 അബോചാമ കവയേ മേധ്യായ വചോ വന്ദാരു വൃഷഭായ
 വൃഷ്ണേ । ഗവിഷ്ഠിരോ നമസാ സ്തോമമഗ്നൗ ദിവീവ
 രുക്മുർ വൃഞ്ചമശ്രേത് । ജനസ്യ ഗോപാ അജനിഷു
 ജാഗൃവീരഗ്നിഃ സുദക്ഷഃ സുവിതായ നവ്യസേ ।
 ഘൃതപ്രതീകോ ബൃഹതാ ദിവീസ്സൃശാ ദ്യുമദി ഭാതി
 ഭരതേഭ്യഃ ശുചിഃ । താമഗ്നേ അങ്ഗീരസോ - [] 11

4.4.4.2 - Padam

പ്രതീതി । യേനും । ഇവ । ആയതീമിത്യാ - യതീം ।
 ഉഷാസം । യഹാഃ । ഇവ । പ്രേതി । വയാം । ഉജ്ജിഹാനാ
 ഇത്യുത് - ജിഹാനാഃ । പ്രേതി । ഭാനവഃ । സിസ്രതേ ।
 നാകം । അച്ഛ । അബോചാമ । കവയേ । മേധ്യായ । വചഃ ।
 വന്ദാരു । വൃഷഭായ । വൃഷ്ണേ । ഗവിഷ്ഠിരഃ । നമസാ ।

സ്തോമം | അഗ്നൗ | ദിവീ | ഇവ | രുക്തം | ഉർവൃഞ്ചം |
 അശ്രേത് | ജനസ്യ | ഗോപാ ഇതി ഗോ-പാഃ | അജനിഷ്ട |
 ജാഗൃവിഃ | അഗ്നിഃ | സുദക്ഷ ഇതി സു - ദക്ഷഃ |
 സുവിതായ | നവ്യസേ | ഘൃതപ്രതീക ഇതി
 ഘൃത - പ്രതീകഃ | ബൃഹതാ | ദിവീസ്തൃശേതി
 ദിവീ - സ്തൃശാ | ദ്യുമതിതി ദ്യു - മത് | വീതി | ഭാതി |
 ഭരതേഭ്യഃ | ശുചിഃ | ത്വാം | അഗ്നേ | അങ്ഗീരസഃ | 11 (50)

4.4.4.3

ഗൃഹാ ഹിതമന്വ-വിന്ദന്തിശ്രിയാണം വനേവനേ |
 സ ജായസേ മമ്യമാനഃ സഹോ മഹത് ത്വാമാഹുഃ
 സഹസസ്തൃതമങ്ഗിരഃ | യജ്ഞസ്യ കേതും പ്രഥമം
 പുരോഹിതമഗ്നിം നരസ്ത്രിഷ്ടധസ്ഥേ സമിന്ധതേ |
 ഇന്ദ്രേണ ദേവൈഃ സരഥഃ സ ബർഹിഷി സീദന്തി
 ഹോതാ യജമായ സുകൃതഃ | ത്വാം ചിത്രശ്രവസ്തഥ
 ഹവന്തേ വിക്ഷു ജന്തവഃ | ശോചിഷ്കേശം പുരുപ്രിയാഗേ
 ഹവ്യായ വോഡവേ | സഖായഃ സംവഃ
 സമൃഞ്ചമിഷഃ - [] 12

4.4.4.3 - Padam

ഗുഹാ[॥] | ഹിതം | അനഗിതി[॥] | അവിന്ദന്[॥] | ശിശ്രിയാണം |
 വനേവന ഇതി വനേ[॥] - വനേ | സഃ | ജായസേ | മമ്യമാനഃ |
 സഹഃ | മഹത്[॥] | ത്വാം | ആഹുഃ | സഹസഃ | പുത്രം |
 അങ്ഗിരഃ | യജ്ഞസ്യ | കേതും | പ്രഥമം |
 പുരോഹിതമിതി പുരഃ - ഹിതം | അഗ്നിം | നരഃ |
 ത്രിഷധസ്ഥ ഇതി ത്രി - സധസ്ഥേ | സമിതി | ഇന്ധതേ |
 ഇന്ദ്രേണ | ദേവൈഃ | സരഥമിതി സ - രഥം | സഃ |
 ബർഹിഷി | സീദത്[॥] | നീതി | ഹോതാ[॥] | യജമായ |
 സുകൃതൂരിതി സു - കൃതൂഃ | ത്വാം | ചിത്രശ്രവസ്മേതി[॥]
 ചിത്രശ്രവഃ - തമ | ഹവന്തേ | വിക്ഷു | ജന്തവഃ |
 ശോചിഷ്ഠശമിതി ശോചിഃ - കേശം | പുരുപ്രിയേതി[॥]
 പുരു - പ്രിയ | അഗ്നേ | ഹവ്യായ | വോഡവേ | സഖായഃ |
 സമിതി | വഃ | സമൃഞ്ചം | ഇഷം | **12 (50)**

4.4.4.4

സ്തോമം ചാഗന്യേ[॥] | വർഷിഷ്ഠായ ക്ഷിതീനാമൂർജോ നപ്രേ[॥]
 സഹസ്വതേ | സഽസമിദ്യുവസേ വൃഷന്നഗേ വിശ്യാന്യര്യ[॥]
 ആ | ഇന്ധസ്തദേ സമിധ്യസേ സ നോ വസൂന്യാ ഭര |

ഏ॒നാ വോ॑ അ॒ഗ്നിം നമ॑സോർജോ നപാ॑തമാ ഹു॒വേ ।
 പ്രി॒യം ചേ॑തിഷ്ടമരതിഃ॑ സ്വ॒ധാരം വി॑ശ്വാ॒സ്യ ദൃ॑തമമൃ॒തം ।
 സ യോ॑ജതേ അരു॒ഷോ വി॑ശ്വാഭോജ॒സാ സ ദു॑ദ്ര॒വത്
 സ്വാ॑ഹുതഃ । സു॒ബ്രഹ്മാ യ॑ജ്ഞഃ സു॒ശമീ - [] 13

4.4.4.4 - Padam

സ്തോ॑മം । ച । അ॒ഗ്നയേ॑ । വർഷി॑ഷ്ടായ । ക്ഷി॒തീ॒നാം ।
 ഉ॒ർജഃ । നപ്രേ॑ । സഹ॑സ്വതേ । സൗ॑സ്ഥിതി സം - സം ।
 ഇത് । യു॒വസേ॑ । വൃ॒ഷന് । അഗ്നേ॑ । വി॒ശ്വാ॒നി । അർ॑യഃ ।
 ആ । ഇ॒ധഃ । പദേ॑ । സമി॑തി । ഇ॒ധുസേ॑ । സം । നഃ ।
 വസു॑നി । ഏ॒തി । ഭര॑ । ഏ॒നാ । വഃ । അ॒ഗ്നിം । നമ॑സാ ।
 ഉ॒ർജഃ । നപാ॑തം । ഏ॒തി । ഹു॒വേ । പ്രി॒യം । ചേ॑തിഷ്ടം ।
 അ॒രതി॑ം । സ്വ॒ധാര॑മിതി സു - അ॒ധാരം । വി॑ശ്വാ॒സ്യ । ദൃ॑തം ।
 അ॒മൃതം॑ । സം । യോ॑ജതേ । അരു॒ഷഃ । വി॑ശ്വാഭോജ॒സേതി॑
 വി॒ശ്വാ - ഭോജ॑സാ । സം । ദു॑ദ്ര॒വത് । സ്വാ॑ഹുത ഇതി
 സു - ആ॒ഹുതഃ॑ । സു॒ബ്രഹ്മേ॑തി സു - ബ്രഹ്മാ । യ॑ജ്ഞഃ ।
 സു॒ശമീ॑തി സു - ശമീ । 13 (50)

4.4.4.5

വസു॑നാം॑ ദേ॒വഃ॑ രാ॒ധോ॑ ജ॒നാ॑നാം ।
 ഉ॒ദ॒സ്യ॑ ശോ॒ചി॒രസ്ഥാ॑ദാ-ജു॒ഹ്വാ॑ന॒സ്യ॑ മീ॒ഡു॑ഷഃ ।
 ഉ॒ദ॒ധു॑മാസോ॑ അ॒രു॒ഷാ॑സോ॑ ദി॒വി॒സ്തൃ॑ശഃ॒ സ॒മ॒ഗ്നി॑മീ॒ന്ധതേ॑
 നരഃ॑ । അ॒ഗ്നേ॑ വാ॒ജ॒സ്യ॑ ഗോ॒മത॑ ഇ॒ൗശാ॑നഃ॒ സ॒ഹ॒സോ॑
 യഹോ॑ । അ॒സ്മേ॑ ധേ॒ഹി॑ ജാ॒തവേ॑ദോ॒ മഹി॑ ശ്ര॒വഃ॑ ।
 സ॒ ഇ॒ധാ॑നോ॒ വസു॑ഷ്ഠി॒വി-ര॒ഗ്നിരീ॒ധേന്യോ॑ ഗി॒രാ ।
 രേ॒വ॒ദ്വ॒സൃ॒ഭ്യം പൂ॑ർവ॒ണീ॑ക ദീ॒ദി॒ഹി॑ । ക്ഷ॒പോ॑ രാ॒ജ॒ന്നു॑ത
 ത്ഥ॒നാഽഗ്നേ॑ വ॒സ്മോരു॑തോ॒ഷസഃ॑ । സ॒ തി॒ഗ്മജം॑ഭ - [] 14

4.4.4.5 - Padam

വ॒സു॑നാം । ദേ॒വം । രാ॒ധഃ । ജ॒നാ॑നാം । ഉ॒ദി॒തി॑ । അ॒സ്യ॑ ।
 ശോ॒ചിഃ । അ॒സ്ഥാ॑ത് । ആ॒ജു॒ഹ്വാ॑ന॒സ്യേ॒ത്യാ-ജു॒ഹ്വാ॑ന॒സ്യ॑ ।
 മീ॒ഡു॑ഷഃ । ഉ॒ദി॒തി॑ । ധു॒മാ॒സഃ । അ॒രു॒ഷാ॑സഃ । ദി॒വി॒സ്തൃ॑ശഃ
 ഇ॒തി॑ ദി॒വി - സ്തൃ॑ശഃ । സ॒മി॒തി॑ । അ॒ഗ്നിം । ഇ॒ന്ധതേ॑ । നരഃ॑ ।
 അ॒ഗ്നേ॑ । വാ॒ജ॒സ്യ॑ । ഗോ॒മത॑ ഇ॒തി॑ ഗോ - മതഃ॑ । ഇ॒ൗശാ॑നഃ ।
 സ॒ഹ॒സഃ । യഹോ॑ ഇ॒തി॑ । അ॒സ്മേ॑ ഇ॒തി॑ । ധേ॒ഹി॑ । ജാ॒തവേ॑ദഃ
 ഇ॒തി॑ ജാ॒ത - വേ॑ദഃ । മഹി॑ । ശ്ര॒വഃ । സഃ । ഇ॒ധാ॑നഃ । വസുഃ॑ ।
 ക॒വിഃ । അ॒ഗ്നിഃ । ഇ॒ൗധേ॑ന്യഃ । ഗി॒രാ । രേ॒വത് ।

അ॒സ്ത॒ഭൃ॒മി॒ത്യ॒സ്ത - ഭൃ॒ം । പു॒ർവ॒ണീ॒കേ॒തി പു॒രു - അ॒നീ॒ക ।
 ദീ॒ദി॒ഹി । ക്ഷ॒പഃ । രാ॒ജ॒ന് । ഉ॒ത । ത്വ॒ന്നാ । അ॒ഗ്നേ॒ । വ॒സ്മോഃ॑ ।
 ഉ॒ത । ഉ॒ഷ॒സഃ । സഃ । തി॒ഗ്മ॒ജംഭേ॑തി തി॒ഗ്മ - ജംഭ॑ । **14 (50)**

4.4.4.6

ര॒ക്ഷ॒സോ॑ ദ॒ഹ പ്ര॑തി । ആ॒ തേ॑ അ॒ഗ്ന ഇ॒ധീ॒മ॒ഹി ദൃ॒മ॒ന്തം॑
 ദേ॒വാ॒ജ॒രം॑ । യ॒ദ്ധ സൃ॒ഗ് തേ॑ പ॒നീ॒യ॒സീ സ॒മി॒ദ്-ദീ॒ദ॒യ॒തി
 ദൃ॒വീ॒ഷഃ॑ സ്തോ॒ത്യ॒ഭൃ ആ॒ ഭ॒ര । ആ॒ തേ॑ അ॒ഗ്ന ഋ॒ചാ ഹ॒വിഃ
 ശു॒ക്ര॒സ്യ ജ്യോ॑തി॒ഷസ്തപേ॑ । സു॒ശ്വ॒ന്ദ്ര ദ॒സു വി॒ശ്വപ॑തേ
 ഹ॒വ്യ॒വാദ് തു॒ഭൃഹു॑ യത ഇ॒ഷഃ॑ സ്തോ॒ത്യ॒ഭൃ ആ॒ ഭ॒ര ।
 ഉ॒ഭേ സു॒ശ്വ॒ന്ദ്ര സ॒ർവീ॒ഷോ ദ॒ർവീ॑ ശ്രീ॒ണീ॒ഷ ആ॒സ॒നി ।
 ഉ॒തോ ന ഉ॒ത് പു॒പു॒ര്യ- [] **15**

4.4.4.6 - Padam

ര॒ക്ഷ॒സഃ । ദ॒ഹ । പ്ര॑തി । ഏ॒തി । തേ॑ । അ॒ഗ്നേ॒ । ഇ॒ധീ॒മ॒ഹി ।
 ദൃ॒മ॒ന്ത॒മി॒തി ദൃ॒മ॒ന്തം॑ । ദേ॒വ । അ॒ജ॒രം॑ । യ॒ത് । ഹ । സൃ॒ഗ് ।
 തേ॑ । പ॒നീ॒യ॒സീ । സ॒മി॒ദി॒തി സം - ഇ॒ത് । ദീ॒ദ॒യ॒തി । ദൃ॒വീ॒ ।
 ഇ॒ഷം॑ । സ്തോ॒ത്യ॒ഭൃ ഇ॒തി സ്തോ॒ത്യ - ഭൃഃ॑ । ഏ॒തി । ഭ॒ര ।
 ഏ॒തി । തേ॑ । അ॒ഗ്നേ॒ । ഋ॒ചാ । ഹ॒വിഃ । ശു॒ക്ര॒സ്യ ।
 ജ്യോ॑തി॒ഷഃ । പ॒തേ॑ । സു॒ശ്വ॒ന്ദ്രേ॒തി സു॒ - ച॒ന്ദ്ര । ദ॒സു॒ ।

വി॒ശ്വ॑പ॒തേ । ഹ॒വ്യ॑വാ॒ധി॒തി ഹ॒വ്യ॑ - വാ॒ട് । തു॒ഭ്യം॑ ।
 ഹൃ॒യതേ॑ । ഇ॒ഷം॑ । സ്തോ॒ത്യുഭ്യ॑ ഇ॒തി സ്തോ॒ത്യ - ഭ്യഃ॑ । ഏ॒തി ।
 ഭ॒ര । ഉ॒ഭേ ഇ॒തി । സു॒ശ്ചന്ദ്രേ॑തി സു - ച॒ന്ദ്ര । സ॒ർവി॑ഷഃ ।
 ദ॒ർവി॑ ഇ॒തി । ശ്രീ॒ണീ॑ഷേ । ആ॒സനി॑ । ഉ॒തോ ഇ॒തി । നഃ॑ ।
 ഉ॒ദി॒തി । പു॒പുർയാഃ॑ । 15 (50)

4.4.4.7

ഉ॒ക്ഥേ॑ഷു ശ॒വസ॑സ്ത॒ത ഇ॒ഷം॑ സ്തോ॒ത്യുഭ്യ॑ ആ ഭ॒ര ।
 അ॒ഗ്നേ തമ॑ദ്യാശ്ച॒ന സ്തോ॑മൈഃ ക്ര॒തും॑ ന ഭ॒ദ്രം॑
 ഹൃ॒ദി॒സ്തൃശം॑ । ജൃ॒ധ്യാമാ॑ ത ഓ॒ഹൈഃ॑ ।
 അ॒ധാ ഹൃ॑ഗ്നേ ക്ര॒തോർ ഭ॒ദ്രസ്യ॑ ദക്ഷ॒സ്യ സാ॑ധോഃ ।
 ര॒ഥീർ ജൃ॑തസ്യ ബൃഹ॒തോ ബ॑ഭൂ॒മ । ആ॒ഭിഷ്ഠേ॑ അ॒ഭ്യ
 ഗീ॒ർഭിർ ഗൃ॑ണ॒ന്തോഽഗ്നേ॑ ദാ॒ശേമ॑ । പ്ര॒തേ ദി॒വോ ന
 സ്ത॑ന॒യന്തി॑ ശു॒ഷ്ഠാഃ॑ । ഏ॒ഭിർനോ॑ അ॒ർകൈർഭ॑വാ॒നോ
 അ॒ർവാ॑ങ് - [] 16

4.4.4.7 - Padam

ഉ॒ക്ഥേ॑ഷു । ശ॒വസഃ॑ । പ॒തേ । ഇ॒ഷം॑ । സ്തോ॒ത്യുഭ്യ॑ ഇ॒തി
 സ്തോ॒ത്യ - ഭ്യഃ॑ । ഏ॒തി । ഭ॒ര । അ॒ഗ്നേ । തം॑ । അ॒ഭ്യ । അ॒ശം॑ ।
 ന । സ്തോ॒മൈഃ॑ । ക്ര॒തും॑ । ന । ഭ॒ദ്രം॑ ।

ഹൃദിസ്സൃശ്മിതി ഹൃദി - സ്സൃശം । ജ്യോത്ഥം । തേ ।
 ഓഹൈഃ । അധ । ഹി । അഗ്നേ । ക്രതോഃ । ഭദ്രസ്യ ।
 ദക്ഷസ്യ । സായോഃ । രഥീഃ । ജതസ്യ । ബൃഹതഃ । ബഭൂവ ।
 ആദിഃ । തേ । അദ്യ । ഗീർഭിഃ । ഗൃണന്തഃ । അഗ്നേ । ദാശേമ ।
 പ്രേതി । തേ । ദിവഃ । ന । സുനയന്തി । ശുഷ്ഠാഃ । ഏഭിഃ । നഃ ।
 അർകൈഃ । ഭവ । നഃ । അർവാങ് । **16 (50)**

4.4.4.8

വ്സുവർന ജ്യോതിഃ । അഗ്നേ വിശ്വഭിഃ സുമനാ
 അനീകൈഃ । അഗ്നിച് ഹോതാരം മന്യേ ദാസ്വന്തം വസോഃ
 സുനുച് സഹസോ ജാതവേദസം । വിപ്രം ന
 ജാതവേദസം । യ ഊർധ്വായാ സ്വധാരോ ദേവോ ദേവാച്യോ
 കൃപാ । ഘൃതസ്യ വിഭ്രാഷ്ടിമനു ശുക്രശോചിഷ ആ
 ജുഹ്വാനസ്യ സർപിഷഃ । അഗ്നേ ത്വം നോ അന്തമഃ । ഉത
 ത്രാതാ ശിവോ ഭവ വരൂഥ്യഃ । തം ത്വാ ശോചിഷു ദീദിവഃ ।
 സുനായ നൂനമീമഹേ സഖിഭ്യഃ । വസുരഗ്നിർ
 വസുശ്രവാഃ () । അച്ഛാ നക്ഷി ദ്യുമത്തമോ രയിം ദാഃ । **17**

4.4.4.8 - Padam

സുവഃ | ന | ജ്യോതിഃ | അഗ്നേ | വിശ്വേഭിഃ | സുമനാ ഇതി
സു - മനാഃ | അനീകൈഃ | അഗ്നിം | ഹോതാരം | മന്ത്രേ |
ദാസ്വന്തം | വസോഃ | സൂനും | സഹസഃ |

ജാതവേദസമിതി ജാത - വേദസം | വിപ്രം | ന |

ജാതവേദസമിതി ജാത - വേദസം | യഃ | ഊർധ്വായാ |

സ്വധാര ഇതി സു - അധാരഃ | ദേവഃ | ദേവാച്യാ | കൃപാ |

ഘൃതസ്യ | വിഭ്രാഷ്ടിമിതി വി - ഭ്രാഷ്ടിം | അനിതി |

ശുക്രശോചിഷ ഇതി ശുക്ര - ശോചിഷഃ |

ആജുഹ്വാനസ്യേത്യാ-ജുഹ്വാനസ്യ | സർപിഷഃ | അഗ്നേ |

ത്വം | നഃ | അന്തമഃ | ഉത | ത്രാതാ | ശിവഃ | ഭവ | വരുഥ്യഃ |

തം | ത്വാ | ശോചിഷ | ദീദിവഃ | സൂന്തായ | നൂനം |

ഈമഹേ | സഖിഭ്യ ഇതി സഖി - ഭ്യഃ | വസുഃ | അഗ്നിഃ |

വസുശ്രവാ ഇതി വസു - ശ്രവാഃ () | അച്ഛ | നക്ഷി |

ദ്യുമത്തമ ഇതി ദ്യുമത് - തമഃ | രയിം | ദാഃ | **17 (55)**

(ജനാനാ - മങ്ഗീരസ - ഇഷ്ട - സുശമീ - തിശ്വജംഭ -
പുപൂര്യാ - അർവാങ് - വസുശ്രവാഃ - പഞ്ച ച) (A4)

4.4.5.1

ഇന്ദ്രാഗ്നിഭ്യാം താ സയുജാ യുജാ യുനജ്മ്യാ ഘാരാഭ്യാം
 തേജസാ വർചസോ ക്ഷ്മേഭിഃ സ്തോമേഭിഃ ഛന്ദോഭിര്യൈ
 പോഷായ സജാതാനാം മധ്യമസ്ഥേയായ മയാ താ
 സയുജാ യുജാ യുനജ്മ്യാംബാ ദൃഢാ നിതന്തി രദ്രയന്തീ
 മേഘയന്തീ വർഷയന്തീ ചുപുണ്ഠികാ നാമാസി
 പ്രജാപതിനാ താ വിശ്വാഭിർ ധീഭിരുപ ദധാമി
 പൃഥിവ്യുദപുരമന്നേന വിഷ്വാ മനുഷ്യാസ്തേ ഗോപ്താരോ
 ഹിതീർ വിയത്തോഽസ്യാം താമഹം പ്ര പദ്യേ സാ - [] 18

4.4.5.1 - Padam

ഇന്ദ്രാഗ്നിഭ്യാമിതീന്ദ്രാഗ്നി - ഭ്യാം । താ ।
 സയുജേതി സ - യുജാ । യുജാ । യുനജ്മി ।
 ആഘാരാഭ്യാമിത്യാ - ഘാരാഭ്യാം । തേജസാ । വർചസാ ।
 ഉക്ഷ്മേഭിഃ । സ്തോമേഭിഃ । ഛന്ദോഭിരിതി ഛന്ദഃ-ഭിഃ । ര്യൈ ।
 പോഷായ । സജാതാനാമിതി സ - ജാതാനാം ।
 മധ്യമസ്ഥേയായേതി മധ്യമ - സ്ഥേയായ । മയാ । താ ।
 സയുജേതി സ - യുജാ । യുജാ । യുനജ്മി । അംബാ ।
 ദൃഢാ । നിതന്തിരിതി നി-തന്തിഃ । അദ്രയന്തീ । മേഘയന്തീ ।

വർഷയന്തീ । ചുപുണീകാ । നാമ । അസി ।
 പ്രജാപതിനേതി പ്രജാ - പതിനാ । ത്വാ । വിശ്വാഭിഃ ।
 ധീഭിഃ । ഉപേതി । ദധാമി । പൃഥിവീ । ഉദപുരമിത്യുദ-പുരം ।
 അന്നേന । വിഷ്ടാ । മനുഷ്യാഃ । തേ । ഗോപ്താരഃ । അഗ്നിഃ ।
 വിയത്ത ഇതി വി - യത്തഃ । അസൃഗ്ം । താം । അഹം ।
 പ്രേതി । പദ്യേ । സാ । **18 (50)**

4.4.5.2

മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്തുധി ദ്യൗരന്തരിക്ഷം ബ്രഹ്മണാ
 വിഷ്ടാ മരുതസ്തേ ഗോപ്താരോ വായുർ വിയത്തോഽസൃഗ്ം
 താമഹം പ്ര പദ്യേ സാ മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്തു
 ദ്യൗരപരാജിതാഽമൃതേന വിഷ്ടാഽഭിത്യാസ്തേ
 ഗോപ്താരഃ സൂര്യോ വിയത്തോഽസൃഗ്ം താമഹം പ്ര പദ്യേ
 സാ മേ ശർമ ച വർമ ചാസ്തു । **19**

4.4.5.2 - Padam

മേ । ശർമ । ച । വർമ । ച । അസ്തു ।
 അധിദ്യൗരിത്യധി - ദ്യൗഃ । അന്തരിക്ഷം । ബ്രഹ്മണാ ।
 വിഷ്ടാ । മരുതഃ । തേ । ഗോപ്താരഃ । വായുഃ । വിയത്ത ഇതി
 വി - യത്തഃ । അസൃഗ്ം । താം । അഹം । പ്രേതി । പദ്യേ ।

സാ | മേ | ശർമ | ച | വർമ | ച | അസ്തു | ദൃഃ |
 അപരാജിതേത്യപരാ - ജിതാ | അമൃതേന | വിഷ്ടാ |
 ആദിത്യാഃ | തേ | ഗോപ്താരഃ | സൂര്യഃ | വിയത്ത ഇതി
 വി - യത്തഃ | അസ്യാം | താം | അഹം | പ്രേതി | പദ്യേ |
 സാ | മേ | ശർമ | ച | വർമ | ച | അസ്തു | **19 (48)**

(സാ - *smṛā* ചതാരിശ്ശച്ച) (A5)

4.4.6.1

ബൃഹസ്പതിസ്താ സാദയതു പൃഥിവ്യാഃ പൃഷ്ഠേ
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം ധീശ്വസൈ പ്രാണായാപനായ വിശ്വം
 ജ്യോതിര്യുച്ഛ- ഗ്നിസ്തേഽധിപതിർ വിശ്വകർമ്മാ താ
 സാദയതാന്തരിക്ഷസ്യ പൃഷ്ഠേ ജ്യോതിഷ്ഠതീം ധീശ്വസൈ
 പ്രാണായാപനായ വിശ്വം ജ്യോതിര്യുച്ഛ
 വായുസ്തേഽധിപതിഃ പ്രജാപതിസ്താ സാദയതു ദിവഃ പൃഷ്ഠേ
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം ധീശ്വസൈ പ്രാണായാപനായ വിശ്വം
 ജ്യോതിര്യുച്ഛ പരമേഷ്ഠീ തേഽധിപതിഃ പുരോവാതസനീരസ്യ
 ഭൂസനീരസി വിദ്യുത്സനി - [] **20**

4.4.6.1 - Padam

ബൃഹസ്പതിഃ | ത്വാ | സാദയതു | പൃഥിവ്യാഃ | പൃഷ്ഠേ |
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം | വിശ്വസ്മൈ | പ്രാണായേതി പ്ര-അനായ |
 അപാനായേത്യപ - അനായ | വിശ്വം | ജ്യോതിഃ | യച്ഛ |
 അഗ്നിഃ | തേ | അധിപതിരിത്യധി - പതിഃ | വിശ്വകർമ്മേതി
 വിശ്വ-കർമ്മാ | ത്വാ | സാദയതു | അന്തരിക്ഷസ്യ | പൃഷ്ഠേ |
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം | വിശ്വസ്മൈ | പ്രാണായേതി പ്ര-അനായ |
 അപാനായേത്യപ - അനായ | വിശ്വം | ജ്യോതിഃ | യച്ഛ |
 വായുഃ | തേ | അധിപതിരിത്യധി - പതിഃ | പ്രജാപതിരിതി
 പ്രജാ - പതിഃ | ത്വാ | സാദയതു | ദിവഃ | പൃഷ്ഠേ |
 ജ്യോതിഷ്ഠതീം | വിശ്വസ്മൈ | പ്രാണായേതി പ്ര-അനായ |
 അപാനായേത്യപ - അനായ | വിശ്വം | ജ്യോതിഃ | യച്ഛ |
 പരമേഷ്ഠീ | തേ | അധിപതിരിത്യധി - പതിഃ |
 പുരോവാതസനിരിതി പുരോവാത - സനിഃ | അസ്യ |
 അഭ്രസനിരിത്യഭ്ര - സനിഃ | അസി |
 വിദ്യുത്സനിരിതി വിദ്യുത് - സനിഃ | **20 (50)**

4.4.6.2

-രസി സ്തനയിതുസനിരസി വൃഷ്ടിസനിരസ്യ-ഗേരയാന്യസി
 ദേവാനാമഗേയാന്യസി വായോരയാന്യസി ദേവാനാം
 വായോയാന്യസ്യന്തരിക്ഷസ്യ യാന്യസി ദേവാനാമ-
 ന്തരിക്ഷയാന്യസ്യ-ന്തരിക്ഷമസ്യന്തരിക്ഷായ ത്വാ സലിലായ
 ത്വാ സർണീകായ ത്വാ സതീകായ ത്വാ കേതായ ത്വാ
 പ്രചേതസേ ത്വാ വിവസ്വതേ ത്വാ ദിവസ്ത്വാ ജ്യോതിഷ
 ആദിത്യേഭ്യസ്ത്വർചേ ത്വാ രൂചേ ത്വാ ദധുതേ ത്വാ () ഭാസേ ത്വാ
 ജ്യോതിഷേ ത്വാ യശോദാം ത്വാ യശസി തേജോദാം ത്വാ
 തേജസി പയോദാം ത്വാ പയസി വർചോദാം ത്വാ വർചസി
 ദ്രവിണോദാം ത്വാ ദ്രവിണേ സാദയാമി തേനർഷിണാ തേന
 ബ്രഹ്മണാ ത്വാ ദേവതയാഽങ്ഗിരസ്വദ് ധ്രുവാ സീദ । 21

4.4.6.2 - Padam

അസി । സ്തനയിതുസനിരിതി സ്തനയിതു - സനിഃ ।
 അസി । വൃഷ്ടിസനിരിതി വൃഷ്ടി - സനിഃ । അസി ।
 അഗ്നേഃ । യാനീ । അസി । ദേവാനാം ।
 അഗ്നേയാനീത്യഗ്നേ - യാനീ । അസി । വായോഃ । യാനീ ।
 അസി । ദേവാനാം । വായോയാനീതി വായോ - യാനീ ।

അസി । അന്തരിക്ഷസ്യ । യാനീ । അസി । ദേവാനാം ।
 അന്തരിക്ഷയാനീത്യന്തരിക്ഷ - യാനീ । അസി ।
 അന്തരിക്ഷം । അസി । അന്തരിക്ഷായ । ത്വാ । സലിലായ ।
 ത്വാ । സർണീകായ । ത്വാ । സതീകായേതി സ-തീകായ ।
 ത്വാ । കേതായ । ത്വാ । പ്രചേതസ ഇതി പ്ര - ചേതസേ ।
 ത്വാ । വിവസ്വതേ । ത്വാ । ദിവഃ । ത്വാ । ജ്യോതിഷേ ।
 ആദിത്യേഭ്യഃ । ത്വാ । ഋചേ । ത്വാ । രുചേ । ത്വാ । ദൃഗ്തേ ।
 ത്വാ () । ദാസേ । ത്വാ । ജ്യോതിഷേ । ത്വാ । യശോദാമിതി
 യശഃ - ദാം । ത്വാ । യശസി । തേജോദാമിതി തേജഃ - ദാം ।
 ത്വാ । തേജസി । പയോദാമിതി പയഃ - ദാം । ത്വാ । പയസി ।
 വർചോദാമിതി വർചഃ - ദാം । ത്വാ । വർചസി ।
 ദ്രവിണോദാമിതി ദ്രവിണഃ - ദാം । ത്വാ । ദ്രവിണേ ।
 സാദയാമി । തേന । ഋഷിണാ । തേന । ബ്രഹ്മണാ । തയാ ।
 ദേവതയാ । അങ്ഗിരസ്വത് । ധ്രുവാ । സീദ । 21 (79)
 (വിദ്യുത്സനിർ - ദൃഗ്തേ ത്വൈ - കാന ത്രിശ്ശ്ച) (A6)

4.4.7.1

ഭൂ॒യ॒സ്കൃ॒ദ॒സി॒ വ॒രി॒വ॒സ്കൃ॒ദ॒സി॒ പ്രാ॒ച്യ॒സ്യു॒ർധാ॒ഽസ്യ॑-
 അ॒രി॒ക്ഷ॒സദ॒സ്യ॑-അ॒രി॒ക്ഷേ॒ സീ॒ദാ-ഏ॒ഷദ॒സി॒ ശ്വേ॒ന॒സദ॒സി॒
 ഗൃ॒ധ്ര॒സദ॒സി॒ സു॒പ॒ർണ॒സദ॒സി॒ നാ॒ക॒സദ॒സി॒ പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാ॒സ്താ
 ദ്ര॒വി॒ണേ॒ സാ॒ദയാ॒മ്യ-അ॒രി॒ക്ഷ॒സ്യ॑ ത്വാ ദ്ര॒വി॒ണേ॒ സാ॒ദയാ॒മി
 ദി॒വ॒സ്താ ദ്ര॒വി॒ണേ॒ സാ॒ദയാ॒മി ദി॒ശാം ത്വാ ദ്ര॒വി॒ണേ॒
 സാ॒ദയാ॒മി ദ്ര॒വി॒ണോ॒ദാം ത്വാ ദ്ര॒വി॒ണേ॒ സാ॒ദയാ॒മി പ്രാ॒ണം
 മേ॒ പാ॒ഹ്യ-പാ॒നം മേ॒ പാ॒ഹി॒ വ്യാ॒നം മേ॒ - [] 22

4.4.7.1 - Padam

ഭൂ॒യ॒സ്കൃ॒ദ॒സി॒ ഭൂ॒യഃ - കൃ॒ത് | അ॒സി | വ॒രി॒വ॒സ്കൃ॒ദ॒സി॒
 വ॒രി॒വഃ - കൃ॒ത് | അ॒സി | പ്രാ॒ച്യീ | അ॒സി | ഊ॒ർധാ |
 അ॒സി | അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷ॒സദി॒ത്യ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷ - സ॒ത് | അ॒സി |
 അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷേ॒ | സീ॒ദ | അ॒ഏ॒ഷദി॒ത്യ॒ഏ - സ॒ത് | അ॒സി |
 ശ്വേ॒ന॒സദി॒തി॒ ശ്വേ॒ന - സ॒ത് | അ॒സി | ഗൃ॒ധ്ര॒സദി॒തി॒
 ഗൃ॒ധ്ര - സ॒ത് | അ॒സി | സു॒പ॒ർണ॒സദി॒തി॒
 സു॒പ॒ർണ - സ॒ത് | അ॒സി | നാ॒ക॒സദി॒തി॒ നാ॒ക - സ॒ത് |
 അ॒സി | പൃ॒ഥ്വി॒വ്യാഃ | ത്വാ | ദ്ര॒വി॒ണേ॒ | സാ॒ദയാ॒മി |
 അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷ॒സ്യ॑ | ത്വാ | ദ്ര॒വി॒ണേ॒ | സാ॒ദയാ॒മി | ദി॒വഃ | ത്വാ |

ദ്രവിണേ॑ । സാദ॒യാമി॑ । ദി॒ശാം । ത്വാ॑ । ദ്രവിണേ॑ ।
 സാദ॒യാമി॑ । ദ്രവി॒ണോദാ॑മിതി ദ്രവി॒ണഃ - ദാം । ത്വാ॑ ।
 ദ്രവിണേ॑ । സാദ॒യാമി॑ । പ്രാ॒ണമി॑തി പ്ര - അ॒നം । മേ॑ ।
 പാ॒ഹി । ആ॒പാന॑മിത്യപ - അ॒നം । മേ॑ । പാ॒ഹി ।
 വ്യാ॒നമി॑തി വി - അ॒നം । മേ॑ । **22 (50)**

4.4.7.2

പാ॒ഹ്യായു॑ർമേ പാ॒ഹി വി॒ശായു॑ർമേ പാ॒ഹി സ॒ർവായു॑ർ മേ
 പാ॒ഹ്യഗ്നേ॑ യത് തേ പര॑ഃ ഹൃ॒ന്നാമ॑ താവേ॒ഹി സ॑ഃ
 രഭാ॒വഹൈ॑ പാഞ്ച॒ജന്യേ॑ഷ്യ-പൃ॒ഥ്യഗ്നേ॑ യാവാ॒ അയാ॑വാ
 ഏ॒വാ ഊ॒മാഃ സ॒ബ്ധഃ॑ സ॒ഗരഃ॑ സു॒മേകഃ॑ । **23**

4.4.7.2 - Padam

പാ॒ഹി । ആ॒യുഃ । മേ॑ । പാ॒ഹി । വി॒ശായു॑രിതി
 വി॒ശ - ആ॒യുഃ । മേ॑ । പാ॒ഹി । സ॒ർവായു॑രിതി
 സ॒ർവ - ആ॒യുഃ । മേ॑ । പാ॒ഹി । അ॒ഗ്നേ॑ । യത്॑ । തേ॑ । പര॑ം ।
 ഹൃ॒ത് । നാമ॑ । തൗ॑ । ഏ॒തി । ഇ॒ഹി । സ॒മിതി॑ । രഭാ॒വഹൈ॑ ।
 പാഞ്ച॒ജന്യേ॑ഷ്യിതി പാഞ്ച॑ - ജന്യേ॒ഷ്യു॑ । അ॒പീതി॑ । ഏ॒ധി ।
 അ॒ഗ്നേ॑ । യാവാഃ॑ । അയാ॑വാഃ । ഏ॒വാഃ । ഊ॒മാഃ । സ॒ബ്ധഃ॑ ।

സഗരഃ | സുമേക ഇതി സു - മേകഃ | 23 (32)

(വ്യാനം മേ - ദ്വാത്രിശ്ച) (A7)

4.4.8.1

അഗ്നിനാ വിശ്വാഷാട് സൂര്യേണ സ്വരാട് ക്രത്വാ
 ശചീപതിർ ഋഷഭേണ ത്വഷ്ടാ യജ്ഞേന മഘവാൻ
 ദക്ഷിണയാ സുവർഗോ മന്യുനാ വൃത്രഹാ
 സൗഹാർദ്ദേന തന്യുധാ അന്നേന ഗയഃ പൃഥിവ്യാഽസനോ
 ദൃഗ്ഭിരന്നാദോ വഷട്കാരേണർദ്ധഃ സാമ്നാ തന്യുപാ
 വിരാജാ ജ്യോതിഷ്ഠാൻ ബ്രഹ്മണാ സോമപാ ഗോഭിർ
 യജ്ഞം ദാധാര ക്ഷത്രേണ മനുഷ്യാ-നശോന ച രഥേന ച
 വജ്ര്യുതുഭിഃ പ്രഭുഃ സംവത്സരേണ പരിഭു സ്തപസാഽനാ
 ധൃഷ്ടഃ സൂര്യഃ സൻ തന്യുഭിഃ | 24

4.4.8.1 - Padam

അഗ്നിനാ | വിശ്വാഷാട് | സൂര്യേണ | സ്വരാധിതി
 സ്വ - രാട് | ക്രത്വാ | ശചീപതിഃ | ഋഷഭേണ | ത്വഷ്ടാ |
 യജ്ഞേന | മഘവാനിതി മഘ - വാൻ | ദക്ഷിണയാ |
 സുവർഗ ഇതി സുവഃ - ഗഃ | മന്യുനാ | വൃത്രഹേതി
 വൃത്ര - ഹാ | സൗഹാർദ്ദേന | തന്യുധാ ഇതി തന്യു-ധാഃ |

അന്നേന | ഗയഃ | പൃഥ്വിവ്യാ | അസനോത് |
 ഋഗ്ഭിരിത്യുക് - ഭിഃ | അന്നാദ ഇത്യന്ന - അദഃ |
 വഷട്കാരേണേതി വഷട് - കാരേണ | ഋദ്ധഃ | സാമ്നാ |
 തന്നുപാ ഇതി തന്നു - പാഃ | വിരാജേതി വി - രാജാ |
 ജ്യോതിഷ്ഠാൻ | ബ്രഹ്മണാ | സോമപാ ഇതി സോമ - പാഃ |
 ഗോഭിഃ | യജ്ഞം | ദാധാര | ക്ഷത്രേണ | മനുഷ്യാൻ |
 അശ്വേന | ച | രഥേന | ച | വജ്രീ | ഋതുഭിരിത്യുതു - ഭിഃ |
 പ്രഭുരിതി പ്ര - ഭുഃ | സംവത്സരേണേതി
 സം - വത്സരേണ | പരിഭുരിതി പരി - ഭുഃ | തപസാ |
 അനാധൃഷ്ട ഇത്യനാ - ധൃഷ്ടഃ | സൂര്യഃ | സന്ന് |
 തന്നുഭിഃ | **24 (49) (അഗ്നി - ദൈകാന്ന പഞ്ചാശത്) (A8)**

4.4.9.1

പ്രജാപതിർമനസാ ധ്യോഽച്ഛേതോ ധാതാ ദീക്ഷായാച്ഛ്
 സവിതാ ഭൂത്യാം പൃഷ്ഠാ സോമക്രയണ്യാം വരുണ ഉപനഭോ
 ധസൂരഃ ക്രീയമാണോ മിത്രഃ ക്രീതഃ ശിപിവിഷ്ട ആസാദിതോ
 നരംധീഷഃ പ്രോഹൃമാണോ ധിപതിരാഗതഃ പ്രജാപതിഃ
 പ്രണീയമാനോ ധ്വനിരാഗ്നീധേ ബൃഹസ്സതിരാഗ്നീധ്രാത്
 പ്രണീയമാന ഇന്ദ്രോ ഹവിർധാനേ ധിതിരാസാദിതോ

വിഷ്ണുരൂപാവഹ്നിയമാണോ ഫലഭവോപോത്തോ യഥോഭിഷ്ണു
 തോ ഫലഭവോ ആധ്യയമാനോ വായുഃ പൃഥ്വീമാനോ
 മിത്രഃ ക്ഷീരശ്രീർമന്മഥീ സകൃത്ശ്രീർ വൈശ്വദേവ
 ഉന്നീതോ രൂഢ () ആഹുതോ വായുരാവൃത്തോ
 നൃപക്ഷഃ പ്രതിഖ്യാതോ ഭക്ഷ ആഗതഃ പിതൃണാം
 നാരാശ്ചന്ദ്രോ ധനുരാന്തഃ സിന്ധുര-വഭൃഥമവപ്രയന്മ
 സമുദ്രോ വഹതഃ സലിലഃ പ്രപ്ലുതഃ സുവരുദ്ധഃ

ഗതഃ । 25

4.4.9.1 - Padam

പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । മനസാ । അന്ധഃ । അച്ഛേത
 ഇത്യച്ഛേ - ഇതഃ । ധാതാ । ദീക്ഷായാം । സവിതാ । ഭൃത്യാം ।
 പുഷാ । സോമക്രയണ്യാമിതി സോമ-ക്രയണ്യാം । വരുണഃ ।
 ഉപനദ്ധ ഇത്യുപ - നദ്ധഃ । അസുരഃ । ക്രീയമാണഃ । മിത്രഃ ।
 ക്രീതഃ । ശിപിവിഷ്ട ഇതി ശിപി - വിഷ്ടഃ ।
 ആസാദിത ഇത്യാ - സാദിതഃ । നരന്ധിഷഃ । പ്രോഹ്യമാണ
 ഇതി പ്ര - ഹ്യമാണഃ । അധിപതിരിത്യധി - പതിഃ ।
 ആഗത ഇത്യാ - ഗതഃ । പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ ।
 പ്രണീയമാന ഇതി പ്ര - നീയമാനഃ । അഗ്നിഃ ।

ആഗ്നീ॑ധ്ര ഇ॒ത്യാഗ്നി॑ - ഇ॒ധ്രേ॒ । ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തിഃ॑ ।
 ആഗ്നീ॑ധ്രാദി॒ത്യാഗ്നി॑ - ഇ॒ധ്രാത്॑ । പ്ര॒ണീ॒യമാ॑ന ഇ॒തി
 പ്ര-॒നീ॒യമാ॑നഃ । ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ । ഹ॒വിർധാ॑ന ഇ॒തി ഹ॒വിഃ - ധാ॒നേ॑ ।
 അ॒ഭി॒തിഃ॑ । ആ॒സാദി॑ത ഇ॒ത്യാ - സാ॒ദിതഃ॑ । വി॒ഷ്ണുഃ॑ ।
 ഉ॒പാവ॑പ്രി॒യമാ॑ണ ഇ॒ത്യുപ॑ - അ॒വപ്രി॑യമാ॒ണഃ । അ॒മർ॒വാ ।
 ഉ॒പോ॒ത്ത ഇ॒ത്യുപ॑ - ഉ॒ത്തഃ॑ । യ॒മഃ॑ । അ॒ഭി॒ഷുത॑
 ഇ॒ത്യഭി॑ - സു॒തഃ॑ । അ॒പൃത॑പാ ഇ॒ത്യപൃത॑ - പാഃ॑ ।
 ആ॒ധൃയ॑മാന ഇ॒ത്യാ - ധൃ॒യമാ॑നഃ । വാ॒യുഃ॑ । പൃ॒യമാ॑നഃ ।
 മി॒ത്രഃ॑ । ക്ഷീ॒രശ്രീ॑രിതി ക്ഷീ॒ര - ശ്രീഃ॑ । മ॒ന്മഥീ॑ ।
 സ॒ക്തശ്രീ॑രിതി സ॒ക്ത-ശ്രീഃ॑ । വൈ॒ശ്വദേ॒വ ഇ॒തി
 വൈ॒ശ്വ-ദേ॒വഃ । ഉ॒ന്നീത॑ ഇ॒ത്യുത് - നീ॒തഃ॑ । രു॒ദ്രഃ () ।
 ആ॒ഹൃത॑ ഇ॒ത്യാ - ഹൃ॒തഃ॑ । വാ॒യുഃ॑ । ആ॒വൃത॑
 ഇ॒ത്യാ - വൃ॒തഃ॑ । നൃ॒ചക്ഷാ॑ ഇ॒തി നൃ - ച॒ക്ഷാഃ॑ ।
 പ്ര॒തി॒ഖ്യാത॑ ഇ॒തി പ്ര॒തി - ഖ്യാ॒തഃ॑ । ഭ॒ക്ഷഃ॑ । ആ॒ഗത॑
 ഇ॒ത്യാ - ഗ॒തഃ॑ । പി॒തൃണാ॑ം । നാ॒രാശ॑സ്സഃ । അ॒സുഃ॑ ।
 ആ॒ത്തഃ॑ । സി॒ന്ധുഃ॑ । അ॒വഭൃ॑മമി॒ത്യവ॑ - ഭൃ॒മം ।
 അ॒വപ്ര॑യന്നി॒ത്യവ॑ - പ്ര॒യന്ന് । സ॒മുദ്രഃ॑ ।
 അ॒വഗത॑ ഇ॒ത്യവ॑ - ഗ॒തഃ॑ । സ॒ലിലഃ॑ ।

പ്രപ്തം ഇതി പ്ര - പ്തഃ । സുവഃ । ഉദൃചമിത്യുത് - ഋചം ।

ഗതഃ । 25 (71) (രൂദ്ര - ഏകവിഷ്ശതിശ്ച) (A9)

4.4.10.1

കൃത്തികാ നക്ഷത്ര-മഗ്നിർ ദേവതാഃഗേ രൂപഃ സ്ഥ
പ്രജാപതേർ ധാതുഃ സോമസ്യർചേ ത്വാ രൂചേ ത്വാ ദധുതേ
ത്വാ ഭാസേ ത്വാ ജ്യോതിഷേ ത്വാ രോഹിണീ നക്ഷത്രം
പ്രജാപതിർ ദേവതാ മൃഗശീർഷം നക്ഷത്രം സോമോ
ദേവതാ ധർമ്മോ നക്ഷത്രം രൂദ്രോ ദേവതാ പുനർവസു
നക്ഷത്രമദിതിർ ദേവതാ തിഷ്യോ നക്ഷത്രം ബൃഹസ്പതിർ
ദേവതാ ധർമ്മോ നക്ഷത്രം സർവാ ദേവതാ മഘാ
നക്ഷത്രം പിതരോ ദേവതാ ഫല്ഗുനീ നക്ഷത്ര - [] 26

4.4.10.1 - Padam

കൃത്തികാഃ । നക്ഷത്രം । അഗ്നിഃ । ദേവതാ । അഗ്നേഃ ।
രൂപഃ । സ്ഥ । പ്രജാപതേരിതി പ്രജാ - പതേഃ । ധാതുഃ ।
സോമസ്യ । ഋചേ । ത്വാ । രൂചേ । ത്വാ । ദധുതേ । ത്വാ ।
ഭാസേ । ത്വാ । ജ്യോതിഷേ । ത്വാ । രോഹിണീ । നക്ഷത്രം ।
പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ । ദേവതാ । മൃഗശീർഷമിതി
മൃഗ - ശീർഷം । നക്ഷത്രം । സോമഃ । ദേവതാ । ആർദ്രാ ।

നക്ഷത്രം | രുദ്രഃ | ദേവതാ | പുനർവസു ഇതി
 പുനഃ - വസു | നക്ഷത്രം | അദിതിഃ | ദേവതാ | തിഷ്യഃ |
 നക്ഷത്രം | ബൃഹസ്పതിഃ | ദേവതാ | ആശ്വേഷാ
 ഇത്യാ - ശ്വേഷാഃ | നക്ഷത്രം | സർപാഃ | ദേവതാ | മഘാഃ |
 നക്ഷത്രം | പിതരഃ | ദേവതാ | ഫല്ഗുനീ ഇതി |
 നക്ഷത്രം | **26 (50)**

4.4.10.2

-മര്യമാ ദേവതാ ഫല്ഗുനീ നക്ഷത്രം ദഗോ ദേവതാ
 ഹസ്തോ നക്ഷത്രം സവിതാ ദേവതാ ചിത്രാ നക്ഷത്രം
 മിത്രോ ദേവതാ സ്വാതീ നക്ഷത്രം വായുർദേവതാ
 വിശാഖേ നക്ഷത്രമിന്ദ്രാഗ്നീ ദേവതാ ടനുരാധാ നക്ഷത്രം
 മിത്രോ ദേവതാ രോഹിണീ നക്ഷത്രമിന്ദ്രോ ദേവതാ
 വിചൃതൗ നക്ഷത്രം പിതരോ ദേവതാ ഷാഡാ നക്ഷത്രം
 മാപോ ദേവതാ ഷാഡാ നക്ഷത്രം വിശ്വേ ദേവാ ദേവതാ
 ശ്വോണാ നക്ഷത്രം വിഷ്ണുർ ദേവതാ ശ്രവിഷ്ഠാ നക്ഷത്രം
 വസവോ - [] **27**

4.4.10.2 - Padam

അർയമാ | ദേവതാ | ഫല്ഗുനീ ഇതി | നക്ഷത്രം | ഭഗഃ |
 ദേവതാ | ഹസ്തഃ | നക്ഷത്രം | സവിതാ | ദേവതാ | ചിത്രാ |
 നക്ഷത്രം | ഇന്ദ്രഃ | ദേവതാ | സ്വാതീ | നക്ഷത്രം | വായുഃ |
 ദേവതാ | വിശാഖേ ഇതി വി - ശാഖേ | നക്ഷത്രം |
 ഇന്ദ്രാഗ്നീ ഇതീന്ദ്ര - അഗ്നീ | ദേവതാ | അനുരാധാ
 ഇത്യനു-രാധാഃ | നക്ഷത്രം | മിത്രഃ | ദേവതാ | രോഹിണീ |
 നക്ഷത്രം | ഇന്ദ്രഃ | ദേവതാ | വിചൃതാവിതി വി - ചൃതൗ |
 നക്ഷത്രം | പിതരഃ | ദേവതാ | അഷാഡാഃ | നക്ഷത്രം |
 ആപഃ | ദേവതാ | അഷാഡാഃ | നക്ഷത്രം | വിശ്വേ | ദേവാഃ |
 ദേവതാ | ശ്രോണാ | നക്ഷത്രം | വിഷ്ണുഃ | ദേവതാ |
 ശ്രവിഷ്ടാഃ | നക്ഷത്രം | വസവഃ | **27 (50)**

4.4.10.3

ദേവതാ ശതഭിഷങ് നക്ഷത്രമിന്ദ്രോ ദേവതാ പ്രോഷ്ടപദാ
 നക്ഷത്രമജ ഏകപാദ് ദേവതാ പ്രോഷ്ടപദാ നക്ഷത്രമഹിർ
 ബുധ്നിയോ ദേവതാ രേവതീ നക്ഷത്രം പുഷാ ദേവതാ
 ഽശ്വയുജൗ നക്ഷത്രമശ്വിനൗ ദേവതാ ഽപഭരണീർ നക്ഷത്രം
 യമോ ദേവതാ, പൂർണാ പശ്ചാദ് യത് തേ ദേവാ അദധുഃ |

4.4.10.3 - Padam

ദേവതാ॑ । ശതദി॑ഷഗിതി॑ ശത - ദി॑ഷക് । നക്ഷ॑ത്രം । ഇന്ദ്രഃ॑ ।
 ദേവതാ॑ । പ്രോ॒ഷുപദാ॑ ഇതി॑ പ്രോ॒ഷു - പദാഃ॑ । നക്ഷ॑ത്രം ।
 അ॒ജഃ । ഏക॑പാദിത്യേ॒ക - പാത്॑ । ദേവതാ॑ । പ്രോ॒ഷുപദാ॑
 ഇതി॑ പ്രോ॒ഷു - പദാഃ॑ । നക്ഷ॑ത്രം । അ॒ഹിഃ । ബുധ്നീ॑യഃ ।
 ദേവതാ॑ । രേ॒വതീ॑ । നക്ഷ॑ത്രം । പു॒ഷാ । ദേവതാ॑ ।
 അ॒ശ്വൗജാ॑വിത്യ॒ശ്വ - യുജൗ॑ । നക്ഷ॑ത്രം । അ॒ശിനൗ॑ ।
 ദേവതാ॑ । അ॒പദ॑രണീരിത്യ॒പ - ദര॑ണീഃ । നക്ഷ॑ത്രം । യമഃ॑ ।
 ദേവതാ॑ । പൂ॒ർണാ । പശ്ചാ॑ത് । യത് । തേ । ദേ॒വാഃ ।
 അ॒ദധുഃ॑ । 28 (33)

(ഫല്ഗുനീ നക്ഷത്രം - വസവ - സ്രുതസ്രീശ്ച) (A10)

4.4.11.1

മധു॑ശ്വ മാധ॑വശ്വ വാ॒സന്തി॑കാവൃ॒തു ശു॒ക്രശ്വ ശു॒ചിശ്വ
 ഗ്രൈ॒ഷ്വാവൃ॒തു നഭ॑ശ്വ നഭ॒സ്യശ്വ വാ॒ർഷികാ॑വൃ॒തു
 ഇ॒ഷശ്ചോ॑ർജശ്വ ശാ॒രദാ॑വൃ॒തു സഹ॑ശ്വ സഹ॒സ്യശ്വ
 ഹൈ॒മന്തി॑കാവൃ॒തു തപ॑ശ്വ തപ॒സ്യശ്വ ശൈ॒ശിരാ॑വൃ॒തു
 അ॒ഗ്നേര॑ന്തഃ ശ്ലോ॒ഷോഽസി॑ കല്പേ॒താം ദ്യാ॑വാപൃഥി॒വീ

കല്പന്താമാപ ഓഷധീഃ കല്പന്താമഗന്ധഃ പൃഥങ്മമ

ജൈഷ്ഠ്യായ സപ്രതാ- [] 29

4.4.11.1 - Padam

മധുഃ | ച | മാധവഃ | ച | വാസന്തികൗ | ഋതു ഇതി |
 ശുക്രഃ | ച | ശുചിഃ | ച | ഗ്രൈഷ്മം | ഋതു ഇതി | നഭഃ |
 ച | നഭസ്യഃ | ച | വാർഷികൗ | ഋതു ഇതി | ഇഷഃ | ച |
 ഉർജഃ | ച | ശാരദൗ | ഋതു ഇതി | സഹഃ | ച | സഹസ്യഃ |
 ച | ഹൈമന്തികൗ | ഋതു ഇതി | തപഃ | ച | തപസ്യഃ | ച |
 ശൈശിരൗ | ഋതു ഇതി | അഗ്നേഃ | അന്തഃ ശ്ലേഷ
 ഇത്യന്തഃ - ശ്ലേഷഃ | അസി | കല്പേതാം | ദ്യാവാപൃഥിവീ
 ഇതി ദ്യാവാ - പൃഥിവീ | കല്പന്താം | ആപഃ | ഓഷധീഃ |
 കല്പന്താം | അഗന്ധഃ | പൃഥക് | മമ | ജൈഷ്ഠ്യായ |

സപ്രതാ ഇതി സ - പ്രതാഃ | 29 (50)

4.4.11.2

യേഗന്ധഃ സമനസോന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ ശൈശിരാവൃതു
 അഭി കല്പമാനാ ഇന്ദ്രമിവ ദേവാ അഭി സംവിശന്തു സംയച്ച
 പ്രചേതാശ്ചാഗ്നേഃ സോമസ്യ സൂര്യസ്യോഗ്രാ ച ഭീമാ ച
 പിതൃണാം യമസ്യേന്ദ്രസ്യ ധ്രുവാ ച പൃഥിവീ ച ദേവസ്യ

സവിതുർ മരുതാം വരുണസ്യ ധർത്രി ച ധർത്രി ച
 മിത്രാവരുണയോർ മിത്രസ്യ ധാതുഃ പ്രാചീ ച പ്രതീചീ ച
 വസൂനാꣳ രുദ്രാണാ - [] 30

4.4.11.2 - Padam

യേ । അഗ്നയഃ । സമനസ ഇതി സ - മനസഃ । അന്തരാ ।
 ദ്യാവാപൃഥിവീ ഇതി ദ്യാവാ - പൃഥിവീ । ശൈശിരൗ ।
 ജതൃ ഇതി । അഭിതി । കല്പമാനാഃ । ഇന്ദ്രം । ഇവ । ദേവാഃ ।
 അഭി । സമിതി । വിശന്തു । സംയദിതി സം - യത് । ച ।
 പ്രചേതാ ഇതി പ്ര - ചേതാഃ । ച । അഗ്നേഃ । സോമസ്യ ।
 സൂര്യസ്യ । ഉഗ്രാ । ച । ഭീമാ । ച । പിതൃണാം । യമസ്യ ।
 ഇന്ദ്രസ്യ । ധ്രുവാ । ച । പൃഥിവീ । ച । ദേവസ്യ ।
 സവിതൃഃ । മരുതാം । വരുണസ്യ । ധർത്രി । ച । ധർത്രി ।
 ച । മിത്രാവരുണയോരിതി മിത്രാ-വരുണയോഃ । മിത്രസ്യ ।
 ധാതുഃ । പ്രാചീ । ച । പ്രതീചീ । ച । വസൂനാം ।
 രുദ്രാണാം । 30 (50)

4.4.11.3

-മാദിത്യാനാം തേ തേഽധിപതയസ്തേഭ്യോ നമസ്തേ നോ
 മൃഡയന്തു തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഹ്വീ തം വോ

ജംഭേ॑ ദധാ॑മി സഹ॑സ്രസ്യ॑ പ്ര॒മാ അ॑സി സഹ॑സ്രസ്യ॑
 പ്ര॒തി॒മാ അ॑സി സഹ॑സ്രസ്യ॑ വി॒മാ അ॑സി
 സഹ॑സ്രസ്യേ॒വാ॒മാ അ॑സി സാഹ॑സ്രോ॒സി സഹ॑സ്രായ॑
 ത്വേ॒മാ മേ॑ അ॒ഗ്ന ഇ॒ഷ്ടകാ॑ യേ॒നവഃ॑ സ॒ന്തേ॒കാ ച॑ ശ॒തം ച॑
 സഹ॑സ്രം ചായു॑തം ച - [] 31

4.4.11.3 - Padam

ആ॒ദി॒ത്യാനാ॑ം । തേ॒ । തേ॒ । അ॒ധി॒പ॒തയ॑ ഇ॒ത്യധി॑ - പ॒തയഃ॑ ।
 തേ॒ഭ്യഃ । നമഃ॑ । തേ॒ । നഃ । മൃ॒ധ॒യ॒ന്തു । തേ॒ । യം । ദി॒ഷ്ടഃ॑ ।
 യഃ । ച॒ । നഃ । ദ്വേ॒ഷി । തം । വഃ॑ । ജംഭേ॑ । ദധാ॑മി ।
 സഹ॑സ്രസ്യ॑ । പ്ര॒മേ॒തി പ്ര - മാ॑ । അ॑സി । സഹ॑സ്രസ്യ॑ ।
 പ്ര॒തി॒മേ॒തി പ്ര॒തി - മാ॑ । അ॑സി । സഹ॑സ്രസ്യ॑ । വി॒മേ॒തി
 വി-മാ॑ । അ॑സി । സഹ॑സ്രസ്യ॑ । ഉ॒ന്മേ॒ത്യുത് - മാ॑ । അ॑സി ।
 സാഹ॑സ്രഃ । അ॑സി । സഹ॑സ്രായ॑ । ത്വാ॑ । ഇ॒മാഃ । മേ॑ ।
 അ॒ഗ്നേ । ഇ॒ഷ്ടകാഃ॑ । യേ॒നവഃ॑ । സ॒ന്തു । ഏ॒കാ । ച॑ । ശ॒തം ।
 ച॒ । സഹ॑സ്രം । ച॒ । അ॒യു॒തം । ച॒ । 31 (50)

4.4.11.4

നി॒യു॒തം ച॑ പ്ര॒യു॒തം ചാ॑ർബു॒ദം ച॑ നൃ॒ർബു॒ദം ച॑
 സമു॑ദ്രശ്ച॒ മധ്യം॑ ചാ॒ന്തശ്ച॑ പരാ॒ർധശ്ചേ॒മാ മേ॑ അ॒ഗ്ന

ഇഷ്ട്വാ യേനവഃ സന്തു ഷഷ്ടിഃ സഹസ്രമയുത-
 മക്ഷീയമാണാ ജതസ്ഥാഃ സ്ഥർതാവുധോ ഘൃതശ്ചുതോ
 മധുശ്ചുത ഊർജസ്വതീഃ സ്വധാവിനീസ്താ മേ അഗ്ന
 ഇഷ്ട്വാ യേനവഃ സന്തു വിരാജോ നാമ കാമദുഘാ
 അമുത്രാമുഷിൻ ലോകേ । 32

4.4.11.4 - Padam

നിയുതമിതി നി - യുതം । ച । പ്രയുതമിതി പ്ര - യുതം ।
 ച । അർബുദം । ച । നൃർബുദമിതി നി - അർബുദം । ച ।
 സമുദ്രഃ । ച । മധുഃ । ച । അന്തഃ । ച । പരാർധ ഇതി
 പര-അർധഃ । ച । ഇമാഃ । മേ । അഗ്നേ । ഇഷ്ട്വാഃ । യേനവഃ ।
 സന്തു । ഷഷ്ടിഃ । സഹസ്രം । അയുതം । അക്ഷീയമാണാഃ ।
 ജതസ്ഥാ ഇത്യുത - സ്ഥാഃ । സ്ഥ । ജതാവുധ
 ഇത്യുത - വുധഃ । ഘൃതശ്ചുത ഇതി ഘൃത - ശ്ചുതഃ ।
 മധുശ്ചുത ഇതി മധു - ശ്ചുതഃ । ഊർജസ്വതീഃ ।
 സ്വധാവിനീരിതി സ്വധാ - വിനീഃ । താഃ । മേ । അഗ്നേ ।
 ഇഷ്ട്വാഃ । യേനവഃ । സന്തു । വിരാജ ഇതി വി - രാജഃ ।
 നാമ । കാമദുഘാ ഇതി കാമ - ദുഘാഃ । അമുത്ര ।

അമൃഷിൻ | ലോകേ | 32 (45) (സപ്രതാ - രുദ്രാണാ -
മയുതഞ്ച - പഞ്ചചത്വാരീശ്ശ്ച) (A11)

4.4.12.1

സമിദ്-ദിശാമാശയാ നഃ സുവർവിന്ധയോരതോ മാധവഃ
പാത്വസ്താൻ | അഗ്നിർഭേവോ ദുഷ്ടരീതുരദാഭ്യ ഇദം
ക്ഷത്രം രക്ഷതു പാത്വസ്താൻ | രഥന്തരം സാമഭിഃ
പാത്വസ്താൻ ഗായത്രി ഛന്ദസാം വിശ്വരൂപാ |

ത്രിവൃണോ വിഷ്ടയാ സ്തോമോ അഹ്നം സമുദ്രോ വാത്
ഇദമോജഃ പിപർതു | ഉഗ്രാ ദിശാമഭി-ഭൂതിർവയോധാഃ
ശുചിഃ ശുക്രേ അഹന്യോജസീനാ |

ഇന്ദ്രാധിപതിഃ പിപൃതാദതോ നോ മഹി - [] 33

4.4.12.1 - Padam

സമിദിതി സം - ഇത് | ദിശാം | ആശയാ | നഃ |
സുവർവിദിതി സുവഃ - വിത് | മധോഃ | അതഃ | മാധവഃ |
പാതു | അസ്താൻ | അഗ്നിഃ | ഭേവഃ | ദുഷ്ടരീതുഃ | അദാഭ്യഃ |
ഇദം | ക്ഷത്രം | രക്ഷതു | പാതു | അസ്താൻ | രഥന്തരമിതി
രഥം - തരം | സാമഭിരിതി സാമ - ഭിഃ | പാതു | അസ്താൻ |
ഗായത്രി | ഛന്ദസാം | വിശ്വരൂപേതി വിശ്വ - രൂപാ |

ത്രിവൃദിതി॑ ത്രി - വൃത്॑ । നഃ॑ । വിഷ്ടയേതി॑ വി - സ്ഥയാ॑ ।
 സ്തോമഃ॑ । അഹ്നാം॑ । സമൃദഃ॑ । വാതഃ॑ । ഇദം॑ । ഓജഃ॑ ।
 പിപർതു॑ । ഉഗ്രാ॑ । ദിശാം॑ । അഭിഭൃതിരിത്യഭി - ഭൃതിഃ॑ ।
 വയോധാ॑ ഇതി॑ വയഃ - ധാഃ॑ । ശുചിഃ॑ । ശുക്രേ॑ । അഹനി॑ ।
 ഓജസീനാ॑ । ഇന്ദ്ര॑ । അധിപതിരിത്യധി - പതിഃ॑ ।
 പിപൃതാത്॑ । അതഃ॑ । നഃ॑ । മഹി॑ । **33 (50)**

4.4.12.2

ക്ഷത്രം॑ വിശ്വതോ॑ ധാരയേദം॑ । ബൃഹദ് സാമ॑ ക്ഷത്രഭൃദ്-
 വൃദ്ധ॑ വൃഷ്ണീയം॑ ത്രിഷ്ടുഭൗജഃ॑ ശുഭിത॑ മുഗ്രവീരം॑ ।
 ഇന്ദ്ര॑ സ്തോമേന॑ പഞ്ചദശേന॑ മധ്യമിദം॑ വാതേന॑ സഗരേണ॑
 രക്ഷ॑ । പ്രാചീ॑ ദിശാച്ഛ॑ സഹയശാ॑ യശസ്വതീ॑ വിശേ॑
 ദേവാഃ॑ പ്രാവൃഷാ॑ ഹ്നാച്ഛ॑ സുവർവതീ॑ ।
 ഇദം॑ ക്ഷത്രം॑ ദൃഷ്ടരമസ്തോജോ॑ ഹ്നാധൃഷ്ടച്ഛ॑ സഹസ്രിയച്ഛ॑
 സഹസ്രാത്॑ । വൈരുപേ॑ സാമന്നിഹ॑ തച്ഛ്വേമ॑ ജഗത്യേനം॑
 വിക്ഷാ॑ വേശയാമഃ॑ । വിശേ॑ ദേവാഃ॑ സപ്തദശേന॑ - [] **34**

4.4.12.2 - Padam

ക്ഷത്രം॑ । വിശ്വതഃ॑ । ധാരയ॑ । ഇദം॑ । ബൃഹദ്॑ । സാമ॑ ।
 ക്ഷത്രഭൃദിതി॑ ക്ഷത്ര - ഭൃത്॑ ।

വൃദ്ധവൃഷ്ണീയമിതി വൃദ്ധ - വൃഷ്ണീയം । ത്രിഷ്ടുഭാ । ഓജഃ ।
 ശുഭിതം । ഉഗ്രവീരമിത്യുഗ്ര - വീരം । ഇന്ദ്ര । സ്തോമേന ।
 പഞ്ചദശേനേതി പഞ്ച - ദശേന । മധ്യം । ഇദം । വാതേന ।
 സഗരേണ । രക്ഷ । പ്രാചീ । ദിശാം । സഹയശാ ഇതി
 സഹ - യശാഃ । യശസ്വതീ । വിശ്വേ । ദേവാഃ । പ്രാവൃഷാ ।
 അഹ്നാം । സുവർവതീതി സുവഃ - വതീ । ഇദം । ക്ഷത്രം ।
 ദൃഷ്ടം । അസ്തു । ഓജഃ । അനാധൃഷ്ടമിത്യനാ - ധൃഷ്ടം ।
 സഹസ്രീയം । സഹസ്വത് । വൈരുപേ । സാമന് । ഇഹ ।
 തത് । ശകേമ । ജഗത്യാ । ഏനം । വിക്ഷു । ഏതി ।
 വേശയാമഃ । വിശ്വേ । ദേവാഃ । സപ്തദശേനേതി
 സപ്ത - ദശേന । 34 (50)

4.4.12.3

വർച് ഇദം ക്ഷത്രം സലിലവാതമുഗ്രം । ധർത്രി ദിശാം
 ക്ഷത്രമിദം ദാധാരോപസ്ഥാഽശാനാം മിത്രവദസ്തോജഃ ।
 മിത്രാവരുണാ ശരദാഽഹ്നാം ചികിത്സു അസ്മൈ രാഷ്ട്രായ
 മഹി ശർമ്മ യച്ഛതം । വൈരാജേ സാമന്നധി മേ മനീഷാ
 ഽനുഷ്ടുഭാ സംഭൃതം വീര്യം സഹഃ । ഇദം ക്ഷത്രം
 മിത്രവാർദ്ദ്രദാനു മിത്രാവരുണാ രക്ഷത-മാധിപന്തൈഃ ।

സ॒മ്രാ॒ഡ് ദി॒ശാഽ സ॒ഹസാ॑മ്നീ॒ സഹ॑സ്വ॒ത്യുതുർഹേ॑മ॒ന്തോ
വി॒ഷ്ടയാ॑ നഃ പി॒പർതു॑ । അ॒വ॒സ്യു॒വാ॒താ - [] 35

4.4.12.3 - Padam

വർ॑ചഃ । ഇ॒ദം । ക്ഷ॒ത്രം । സ॒ലില॑വാ॒തമി॑തി॒ സലി॑ല-വാ॒തം ।
ഉ॒ഗ്രം । ധർ॑ത്രി । ദി॒ശാം । ക്ഷ॒ത്രം । ഇ॒ദം । ദാ॒ധാര॑ ।
ഉ॒പ॒സ്ഥേ॒ത്യുപ॑ - സ്ഥാ । ആ॒ശാ॑നാം । മി॒ത്രവ॑ദി॒തി
മി॒ത്ര - വത്॑ । അ॒സ്തു । ഓ॒ജഃ । മി॒ത്രാവ॑രു॒ണേതി॑
മി॒ത്രാ - വരു॑ണാ । ശ॒രദാ॑ । അ॒ഹ്നാം॑ । ചി॒കി॒ത്സു ഇ॒തി ।
അ॒സ്മൈ॑ । രാ॒ഷ്ട്രായ॑ । മ॒ഹി । ശ॒ർമ॑ । യ॒ച്ഛതം॑ । വൈ॒രാജേ॑ ।
സാ॒മന് । അ॒ധീതി॑ । മേ । മ॒നീ॒ഷാ । അ॒നു॒ഷ്ടുഭേ॑ത്യനു॒
- സ്തുഭാ॑ । സം॒ഭൃത॑മി॒തി സം - ഭൃ॒തം । വീ॒ര്യം॑ । സ॒ഹഃ ।
ഇ॒ദം । ക്ഷ॒ത്രം । മി॒ത്രവ॑ദി॒തി മി॒ത്ര - വത്॑ ।
ആർ॑ദ്രദാ॒നപി॒ത്യാർദ്ര॑ - ദാ॒നു । മി॒ത്രാവ॑രു॒ണേതി॑ മി॒ത്രാ -
വരു॑ണാ । ര॒ക്ഷതം॑ । ആ॒ധി॒പ॒തൈ॒രിത്യാ॑ധി - പ॒തൈഃ॑ ।
സ॒മ്രാ॒ഡിതി॑ സം - രാട് । ദി॒ശാം । സ॒ഹസാ॑മ്നീ॒തി
സ॒ഹ - സാ॑മ്നീ । സ॒ഹസ്വ॑തീ । ഋ॒തൂഃ । ഹേ॒മന്തഃ॑ ।
വി॒ഷ്ടയേ॑തി വി - സ്ഥയാ॑ । നഃ । പി॒പർതു॑ ।
അ॒വ॒സ്യു॒വാ॒താ ഇ॒ത്യവ॑സ്യു - വാ॒താഃ । 35 (50)

4.4.12.4

ബൃഹതീർനു ശക്വരീരിമം യജ്ഞമവന്തു നോ ഘൃതാചീഃ ।
 സുവർവതീ സുദുഘാ നഃ പയസ്വതീ ദിശാം ദേവ്യവതു
 നോ ഘൃതാചീ । താം ഗോപാഃ പുര ഏതോത പശ്വാദ്
 ബൃഹസ്പതേ യാമ്യാം യുങ്ഗധി വാചം । ഊർധ്വാ ദിശാച്
 രന്തിരാശൗഷധീനാച് സംവത്സരേണ സവിതാ നോ
 അഹ്നാം । രേവത് സാമാതി ഛന്ദാ ഉ ഛന്ദോഽജാത ശത്രുഃ
 സ്യോനാ നോ അസ്തു । സ്തോമത്രയസ്ത്രിച്ശേ ഭുവനസ്യ
 പതി വിവസ്വദാതേ അഭി നോ - [] 36

4.4.12.4 - Padam

ബൃഹതീഃ । നു । ശക്വരീഃ । ഇമം । യജ്ഞം । അവന്തു । നഃ ।
 ഘൃതാചീഃ । സുവർവതീതി സുവഃ - വതീ । സുദുഘേതി
 സു - ദുഘാ । നഃ । പയസ്വതീ । ദിശാം । ദേവീ । അവതു ।
 നഃ । ഘൃതാചീ । താം । ഗോപാ ഇതി ഗോ - പാഃ ।
 പുര ഏതേതി പുരഃ-ഏതാ । ഉത । പശ്വാത് । ബൃഹസ്പതേ ।
 യാമ്യാം । യുങ്ഗധി । വാചം । ഊർധ്വാ । ദിശാം । രന്തിഃ ।
 ആശാ । ഓഷധീനാം । സംവത്സരേണേതി
 സം - വത്സരേണ । സവിതാ । നഃ । അഹ്നാം । രേവത് ।

സാമ॑ । ആ॒തി॒ച॒ര॒ന്ദാ॒ ഇ॒ത്യാ॒തി॒ - ച॒ര॒ന്ദാഃ॑ । ഉ॒ । ച॒ര॒ന്ദഃ॑ ।
 അ॒ജാ॒തശ॒ത്രു॒രി॒ത്യ॒ജാ॒ത-ശ॒ത്രുഃ॑ । സേ॒ധാ॒നാ॒ । നഃ॑ । അ॒സ്ത॒ ।
 സ്തോ॒മ॒ത്രയ॒സ്ത്രിഃ॑ശ॒ ഇ॒തി॒ സ്തോ॒മ - ത്രയ॒സ്ത്രിഃ॑ശേ॒ ।
 ഭു॒വ॒ന॒സ്യ॑ । പ॒ത്നി॒ । വി॒വ॒സ്വ॒ദ്വാ॒ത ഇ॒തി॒ വി॒വ॒സ്വ॒ത്-വാ॒തേ॒ ।
 അ॒ഭീ॒തി॒ । നഃ॑ । **36 (50)**

4.4.12.5

ഗു॒ണാ॒ഹി॒ । ഘൃ॒ത॒വ॒തീ॒ സ॒വി॒തരാ॒ധി॒പ॒തൈഃ॑ പ॒യ॒സ്വാ॒തീ॒
 ര॒ന്തിരാ॒ശാ॒ നോ॒ അ॒സ്ത॒ । ധ്രു॒വാ॒ ദി॒ശാഃ॑
 വി॒ഷ്ണു॒പ॒ത്ത്യഘോ॒രാഽസേ॒ശാ॒നാ॒ സ॒ഹ॒സോ॒ യാ മ॒നോ॒താ॑ ॥
 ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തിർ മാ॒തരി॒ശോ॒ത വാ॒യുഃ॑ സ॒ന്ധു॒വാ॒നാ വാ॒താ॑
 അ॒ഭി॒നോ॒ ഗു॒ണ॒ന്തു॒ । വി॒ഷ്ണു॒ഭോ ദി॒വോ॒ ധ॒രു॒ണഃ॑ പൃ॒ഥി॒വ്യാ
 അ॒സേ॒ശാ॒നാ ജഗ॑തോ വി॒ഷ്ണു॒പ॒തീ॒ ।
 വി॒ശ്വ॒വൃ॒ചാ ഇ॒ഷയ॑ന്തീ॒ സു॒ഭൂ॒തിഃ॑ ശി॒വാ നോ॑
 അ॒സ്താ॒ഭി॒തിരു॑പ॒സ്ഥേ॑ ॥
 വൈ॒ശ്വാ॒നരോ॑ ന ഊ॒ത്യാ പൃ॒ഷ്ഠോ॑ ദി॒വ്യ
 നു॒ നോ॑ () ട്യാ॒നുമ॑തി॒ ര॒ന്ധി॒ദനുമ॑തേ॒ താഃ
 ക॒യാ ന॒ശ്ചി॒ത്ര ആ॒ഭു॒വത് കോ॑ അ॒ഭ്യ യു॑ക്തേ॒ । **37**

4.4.12.5 - Padam

ഗൃണാഹി । ഏതവതീതി ഏത - വതീ । സവിതഃ ।
 ആധിപത്യൈരിത്യാധി - പത്യൈഃ । പയസ്വതീ । രന്തിഃ ।
 ആശാ । നഃ । അസ്തു । ധ്രുവാ । ദിശാം । വിഷ്ണുപതീതി
 വിഷ്ണു - പതീ । അഘോരാ । അസ്യ । ഊശാനാ ।
 സഹസഃ । യാ । മനോതാ । ബൃഹസ്പതിഃ । മാതരിശാ ।
 ഉത । വായുഃ । സന്ധുവാനാ ഇതി സം - ധുവാനാഃ ।
 വാതാഃ । അഭിതി । നഃ । ഗൃണന്തു । വിഷ്ണുഃ ഇതി
 വി - സ്തഃ । ദിവഃ । ധരുണഃ । പൃഥിവ്യാഃ । അസ്യ ।
 ഊശാനാ । ജഗതഃ । വിഷ്ണുപതീതി വിഷ്ണു - പതീ ।
 വിശ്വവൃചാ ഇതി വിശ്വ - വൃചാഃ । ഇഷയന്തീ ।
 സുഭൃതിരിതി സു - ഭൃതിഃ । ശിവാ । നഃ । അസ്തു ।
 അഭിതിഃ । ഉപസ്ഥ ഇത്യുപ - സ്ഥ । വൈശ്വാനരഃ । നഃ ।
 ഊത്യാ । പൃഷ്ടഃ । ദിവി । അനീതി । നഃ () । അഭ്യ ।
 അനുമതിരിത്യനു - മതിഃ । അനീതി । ഇത് । അനുമത
 ഇത്യനു-മതേ । ത്വം । കയാ । നഃ । ചിത്രഃ । ഏതി । ഭുവത് ।
 കഃ । അഭ്യ । യുക്തേ । **37 (64)** (മഹീ - സപ്തഭശേനാ -
svasryavata-aabhi noasnu - n-shathurthasa cha) (A12)

പദ പാഠേ (വാക്യ സഹിത)-ചതുർത്ഥകാണ്ഡേ-ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(രശ്മിരസി - രാജന്യസ്യ - യം പുരോ ഹരികേശോ -
ഽഗ്നിർമുർദ്ധേ - ഛാഗ്നിഭ്യാം - ബൃഹസ്സതിർ - ഭൂയസ്കൃദ
- സ്യഗ്നിനാ വിശ്വാഷാട് - പ്രജാപതിർമനസാ -
കൃത്തികാ - മധുശ്ച - സമിദിശാം - ദ്വാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(രശ്മിരസി - പ്രതി ധേനു- മസി സ്തനയിതുസനിര -
സ്യാദിത്യാനാപ് - സപ്തത്രിശത്)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of Kandam 4 :-

(രശ്മിരസി - കോ അദ്യ യുക്തേ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

പദ പാഠേ ചതുർത്ഥ കാണ്ഡേ ചതുർത്ഥഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kanda 4 – Prasanam 4 – TS 4.4

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	3	143
Anuvakam 2	3	140
Anuvakam 3	3	178
Anuvakam 4	8	405
Anuvakam 5	2	98
Anuvakam 6	2	129
Anuvakam 7	2	82
Anuvakam 8	1	49
Anuvakam 9	1	71
Anuvakam 10	3	133
Anuvakam 11	4	195
Anuvakam 12	5	264
Total →	37	1887

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kanda 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in